

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วม
ของประชาชนที่มีต่อการวางแผนผังเมือง
กรณีศึกษา : เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

FACTORS INFLUENCING THE KNOWLEDGE, ATTITUDE AND
PARTICIPATION OF CITIZEN TOWARDS URBAN PLANNING
CASE STUDY OF PATTAYA CITY, CHONBURI PROVINCE

นายไพโรจน์ ถวัลย์ศักดิ์วุฒิ
MR. PAIROJ THAWANSAKVUDHI

เลขหมู่
เลขทะเบียน 19343
๒๕๓๕ อ.ก. ๒๕๓๕
วัน, เดือน, ปี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2535

ISBN 974-8158-51-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FACTORS INFLUENCING THE KNOWLEDGE, ATTITUDE AND
PARTICIPATION OF CITIZEN TOWARDS URBAN PLANNING
CASE STUDY OF PATTAYA CITY, CHONBURI PROVINCE

PAIROJ THAWANSAKVUDHI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF URBAN AND REGIONAL PLANNING
IN URBAN AND ENVIRONMENTAL PLANNING
GRADUATE SCHOOL

KING MONNGKUT 'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1992

ISBN 974-8158-51-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นักศึกษา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ (ร่วม) ดร. พันธุ์ชาย เลือวรรณศรี

ระดับการศึกษา

ภาควิชา

พ.ศ.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะคิดและการ
มีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการวางผังเมือง
กรณีศึกษา ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมืองพัทยา

นายไพโรจน์ ถวัลย์ศักดิ์วุฒิ

รศ.ดร.กรรณิการ์ สุขเกษม

การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2535

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อ
ความรู้ ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง โดย
ศึกษากรณีเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูล
จากภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ประชากรที่ตกเป็น
ตัวอย่าง จำนวน 500 ครั้วเรือน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

(Statistics Package for the Social Sciences) โดยแบ่งออก
เป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นสถิติเชิงพรรณนาใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยง
เบนมาตรฐาน ส่วนที่สองเป็นสถิติเชิงอนุมานใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์
การถดถอยพหุ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างโดยเฉลี่ยมีความรู้เกี่ยวกับการวาง
ผังเมืองน้อย

2. ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างโดยเฉลี่ยมีทัศนคติต่อการวางผังเมืองในเชิงบวก
3. ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างโดยเฉลี่ยมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองในระดับต่ำ
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ แหล่งที่มาของข่าวสารทางด้านผังเมืองระดับรายได้ และอาชีพ
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ อาชีพ แหล่งที่มาของข่าวสารทางด้านผังเมืองประเภทการใช้ที่ดิน และระดับรายได้
6. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ แหล่งที่มาของข่าวสารทางด้านผังเมือง ระดับรายได้ และอาชีพ
7. ระดับความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

Thesis Title	Factors influencing the knowledge, attitude and participation of citizen towards urban planning. Case study of Pattaya city, Chonburi Province.
Student	Mr. Pairoj Thawansakvudhi
Thesis Advisor	Assoc.Prof.Dr.Kanikar Sookasame
Thesis Co-advisor	Dr.Pannpschai Suawanasri
Level of Study	Master of urban and regional planning in urban and environmental planning
Department	Architecture King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Year	1992

ABSTRACT

The objective of this research was to investigate the factors that influenced the knowledge, attitude and participation of citizen towards urban planning. Five hundred samples of the study were conducted from households in Pattaya city. The data were collected through the use of questionnaires.

The analysis of the data collected was accomplished through the employment of the SPSS/PC+

(Statistics Package for Social Sciences) and the procedure was divided into two stages. The first stage, descriptive statistics like percentage, mean, and the second stage, inferential statistics like multiple regression analysis, Pearson product moment correlation analysis were employed.

The results of the study could be summarized as follows:

1. Average of the sample had little knowledge on urban planning.
2. Average of the sample had positive attitude.
3. Average of the sample had low level participation.
4. The influential factors on the knowledge about urban planning of the sample were media sources on urban planning, level of income and occupation.
5. The influential factors on the attitude about urban planning of the sample were occupation, media sources on urban planning, type of land-use and level of income.
6. The influential factors on the participation about urban planning of the sample were media sources of urban planning, level of income, occupation.

7. Knowledge, attitude and participation in urban planning of the sample had a n intermediate concern.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีก็เพราะได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สุขเกษม อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาในการวิจัย รวมทั้งให้ความช่วยเหลือปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งและขอ กราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พันธุ์ชาย เสือวรรณศรี อาจารย์ผู้ ควบคุมวิทยานิพนธ์ (ร่วม) ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาในการวิจัย รวมทั้ง ให้ความช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาสถาปัตยกรรมทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน ที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือ อันเกี่ยวกับการวิจัยของผู้เขียน ทั้งในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้เขียนขอสำนึกในพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนทาง ด้านการศึกษามาโดยตลอด และพี่น้องทุกคนในครอบครัวซึ่งมีความปรารถนา คืออย่างจริงใจต่อผู้เขียน

คุณความดีที่เกิดจากการศึกษาวิจัยนี้ ผู้เขียนใคร่ขออุทิศให้แก่ครู บาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทางด้านวิชาการที่ผู้เขียนได้นำเอาแนวความคิด และความรู้ของท่านมาใช้ทั้งที่ได้อ้างอิงและมีได้อ้างอิงมา ณ ที่นี้ด้วย

ไพโรจน์ ถวัลย์ศักดิ์วุฒิ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

I

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

II

กิตติกรรมประกาศ

VI

สารบัญ

VII

สารบัญตาราง

X

สารบัญแผนภาพ

XII

สารบัญแผนที่

XII

บทที่

1. บทนำ

1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

6

ขอบเขตของการวิจัย

6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

6

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

8

2. ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

10

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับเมือง

10

แนวความคิดเกี่ยวกับการวางผังเมือง

15

แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

21

การวางและจัดทำผังเมืองในประเทศไทย

25

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรเป้าหมาย	39
ขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง	39
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	40
นิยามปฏิบัติการ	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
กรรมวิธีทางข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4. สภาพทั่วไปของเมืองพัทยา	48
5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
คุณลักษณะและข้อมูลของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง	57
ระดับความรู้ ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง ของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง	63
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดว่ามีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากร ที่ตกเป็นตัวอย่าง	83
การวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่ามีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะคิดและ การมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็น ตัวอย่างโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบขั้นตอน	89

บทที่	หน้า
5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างโดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน	96
6. สรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลการวิเคราะห์	98
ข้อเสนอแนะ	100
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามประกอบการวิจัย	107
ภาคผนวก ข. สำระสำคัญของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518	117
ภาคผนวก ค. กฎกระทรวง ฉบับที่ 61 (2531)	126
ประวัติผู้เขียน	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
5.1 แสดงคุณลักษณะของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง	60
5.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ของตัวแปร	62
5.3 แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ในเรื่องการวางผังเมือง กับตัวแปรต่าง ๆ	67
5.4 แสดงระดับทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองของประชากร ที่ตกเป็นตัวอย่าง	70
5.5 แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับตัวแปรต่าง ๆ	75
5.6 แสดงค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง กับตัวแปรต่าง ๆ	81
5.7 แสดงรายละเอียดของตัวแปรที่จะนำมาใช้ในการ วิเคราะห์ถดถอย	84
5.8 แสดงเมตริกค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	88
5.9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพล กับความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็น ตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบขั้นตอน	91
5.10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่คาดว่าจะมี อิทธิพลกับทัศนคติในการวางผังเมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่างโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบขั้นตอน	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.11 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพล กับการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็น ตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบขั้นตอน	95
5.12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของ ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง	97

XII

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1.1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย	10
2.1 แสดงทฤษฎีการขยายตัวของเมือง	13
2.2 แสดงแบบจำลองกระบวนการวางผังเมือง	18
2.3 แสดงแบบจำลองของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง	23
2.4 แสดงขั้นตอนการวางผังเมืองรวม	29
2.5 แสดงประกาศของสำนักผังเมืองเกี่ยวกับการเชิญประชาชนร่วมประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็น	32

สารบัญแผนที่

แผนที่	หน้า
1.1 แสดงเขตพื้นที่ศึกษา	7
3.1 แสดงพื้นที่ที่ได้รับการสุ่มตัวอย่าง	42

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมืองเป็นรูปแบบของการตั้งถิ่นฐานที่มนุษย์ได้พัฒนาขึ้นมา โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ถ่ายทอดความคิดและวิทยาการ สิ่งก่อสร้าง ตลอดจนพัฒนาชีวิตจิตใจในการอยู่ร่วมกัน มีการจัดระเบียบสังคม เศรษฐกิจ การใช้ทรัพยากรที่เอื้ออำนวยต่อการอยู่ร่วมกันของคนจำนวนมากที่สามารถกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ขนาดเล็ก ๆ และมีบทบาทเป็นศูนย์กลางของประชากรที่อยู่ในพื้นที่รอบนอก (เกียรติ จิวะกุล 2529 : 1)

การใช้ที่ดินภายในเมืองเกิดขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ จากการตัดสินใจของประชากรภายในเมือง ซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันไป ถ้ามีการปล่อยให้แข่งขันเลือกทำเลที่ตั้งตามความเหมาะสมของกิจกรรมการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ แล้วอาจพบการใช้ที่ดินหลาย ๆ ประเภทตั้งปะปนกันในพื้นที่ของเมือง ยิ่งเมื่อเมืองขยายตัวใหญ่ขึ้นปัญหาซึ่งเป็นผลกระทบจากการใช้ที่ดินอย่างไม่มีการระเบียบก็เกิดมากขึ้นตามไปด้วย เช่น ปัญหาการแบ่งปันบริการ สาธารณูปโภคไม่ทั่วถึงและเพียงพอ ปัญหาการทิ้งและปล่อยของเสีย ปัญหาจากการใช้ที่ดินประเภทหนึ่งไปมีผลกระทบต่อการใช้ที่ดินอีกประเภทหนึ่ง ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาการจราจร ปัญหาการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเขตชานเมืองจนไม่อาจควบคุม และไม่อาจจัดสรรบริการสาธารณูปโภคให้ได้ หน้าที่ของรัฐอย่างหนึ่งก็คือ การให้บริการกับประชาชนทั้งด้านความปลอดภัยในชีวิต การสาธารณสุข การปล่อยให้เมืองเจริญเติบโตโดยธรรมชาตินั้นย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อผู้บริหารในการให้บริการ และอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อมาอีกก็ได้ การวางแผนไว้ล่วงหน้าจะสามารถกำหนดความเจริญเติบโตของเมืองตามความต้องการ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถมีหลักประกัน

ในการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงทำให้เกิดแนวความคิดว่าควรจะมีการวางผังเมืองขึ้น

การวางผังเมืองเป็นกระบวนการที่มุ่งบรรลุถึงความสมดุลระหว่างความต้องการทางด้านกายภาพของมนุษย์ กับความสามารถในการสนองตอบของสภาพแวดล้อมในระดับที่ยอมรับได้ โดยข้อกำหนดควบคุมย่านการใช้ที่ดินจะช่วยควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ในกระบวนการดำเนินการจัดทำแผนหรือผังการใช้ที่ดินขึ้นมานี้ ขั้นตอนการบ่งชี้ปัญหาและการตัดสินใจเลือก นับได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ในแง่ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลถึงความสัมฤทธิ์ผลของแผนหรือผังนั้น ๆ เป็นอย่างมาก

การบ่งชี้ถึงปัญหาที่แท้จริงก็คือ การบ่งชี้ถึงความต้องการ (needs) ของมนุษย์ผู้วางแผนว่าจะสามารถรับรู้และบ่งชี้ปัญหาความต้องการที่แท้จริงได้ถูกต้องอย่างไรจะสามารถวัดและตีความออกมาอย่างไร จึงเป็นปัญหาแรกของการวางแผน ทั้งนี้เพราะสิ่งเดียวกันปรากฏการณ์เดียวกัน เมื่อให้บุคคลต่างกลุ่มต่างความคิดพิจารณา อาจได้ผลสรุปต่างกัน

การตัดสินใจเลือกวิธีการหรือกลยุทธ์ เพื่อจะนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดหมายและวัตถุประสงค์ ก็นับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งในกระบวนการวางแผน โดยทั่ว ๆ ไปผู้ที่จะมีอำนาจต่อการตัดสินใจเลือกวิธีการใด ๆ มักจะเป็นกลุ่มอิทธิพลในชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ ดังนั้นการเลือกทางเลือกใด จึงมักจะตอบสนองความต้องการหรือผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคล แต่อย่างไรก็ตามสิ่งหนึ่งที่จะต้องยอมรับในกระบวนการวางแผน โดยเฉพาะในกระบวนการวางผังเมืองหนึ่ง ๆ ก็คือ แผนหรือโครงการต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง (clients) จำนวนมาก ดังนั้นทางเลือกที่จะตอบสนองความต้องการและสามารถแก้ปัญหาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ จึงนับเป็นหัวใจสำคัญที่จะประกันความสำเร็จของแผน การตัดสินใจเลือกวิธีการหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะนำไปปฏิบัติโดยกลุ่มบุคคลใด โดยวิธีการ

อย่างไร จึงนับเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของกระบวนการวางแผน (ชัยโรจน์ เจนธารง 2530 : 2)

เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ส่วนใหญ่แล้วการวางผังเมือง มักจะกระทำกับเมืองหรือชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานแล้ว ผังหรือแผนใด ๆ ที่ถูกนำมาใช้ย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่อาศัยอยู่ในเมือง หรือชุมชนนั้น ๆ อย่างแน่นอน ดังนั้นเพื่อที่จะสามารถบรรลุจุดหมาย การให้ประชาชนในชุมชนนั้นเข้ามามีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ สจ๊วต. แซบบิน ที่ได้กล่าวไว้ว่า

"การวางผังเมืองจะต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมของประชาชน และพิจารณาถึงความต้องการ(needs) และความประสงค์ (wants) ทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของการวางผังเมือง ความต้องการและความประสงค์ของประชาชน หรือชุมชนเป็นตัวกำหนดจุดหมายของแผน การแสดงออกถึงความต้องการและความประสงค์มากเพียงใดจะทำให้ผังเมืองสมบูรณ์มากขึ้น และมีผลบังคับใช้ดีมากขึ้นเท่านั้น"

(F.Stuart Chapin 1965 : 2)

การประสานการพัฒนาเมืองของประเทศไทยนั้น จากสภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีผลกระทบโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงและการเติบโตของเมืองต่าง ๆ ของประเทศนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2504 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาใช้เป็นฉบับแรก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีแบบแผน ตลอดระยะเวลา 25 ปีแรก ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 1 ถึง 4 เป็นการพัฒนาโดยมุ่งเน้นในเรื่องของอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานซึ่งก็บรรลุเป้าประสงค์ แต่ก็ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของ

ความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ของประชาชนในประเทศ โอกาสของการลงทุน และความเจริญเกิดจากการกระจุกตัวอยู่เฉพาะในบริเวณเมือง ก่อให้เกิดปัญหาภายในเมือง โดยเฉพาะปัญหาการใช้ที่ดินที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 และ 6 ซึ่งได้เน้นให้ความสำคัญที่จะใช้มาตรการทางผังเมืองเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ โดยมีสำนักผังเมือง ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางเพียงแห่งเดียวในการดำเนินการวางผังและจัดทำผังต่าง ๆ ให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศ โดยเร่งให้มีการประกาศใช้บังคับผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะของเมืองหลักทุก ๆ แห่ง เพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมืองให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนเมือง ความเจริญทางเศรษฐกิจและโครงข่ายบริการพื้นฐานด้วย โดยข้อเท็จจริง แม้สำนักผังเมืองจะก่อตั้งมาเกือบ 30 ปีแล้ว และพระราชบัญญัติการผังเมือง ซึ่งให้อำนาจในการจัดทำและบังคับใช้ผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะได้มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 แล้วก็ตาม แต่ผังเมืองซึ่งได้จัดทำขึ้นและถูกนำออกบังคับใช้ตามกฎหมายจริง ๆ ก็เพียงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมานี้เอง ความล่าช้ามีสาเหตุสำคัญมาจากขั้นตอนต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและขั้นตอนการตรวจสอบ และประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของความต้องการที่ดินเมือง อันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้เอกชนไม่ยอมรับการประกาศใช้ผังเมืองรวม ในหลาย ๆ แห่งที่กำลังดำเนินการจัดวางผังเมืองก่อให้เกิดการต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ของเจ้าของที่ดิน ผู้ประกอบการ และนักลงทุน อีกประการหนึ่งก็คือ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจหรือสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง และมักมีแนวความคิดว่าการจัดวางผังเมืองเป็นการรุกรอนสิทธิของเจ้าของที่ดิน ในร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (2536-2539) ได้ระบุวามมาตรการทางผังเมืองที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีลักษณะของการบังคับมากกว่าจะส่งเสริมหรือชักจูงให้เกิดการร่วมมือในการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณีสืบค้น ลึกทั้งห้าปีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวความคิดและปัญหาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าเหตุผลที่สำคัญของการวางผังเมืองนั้น มิใช่เพื่อเป็นเพียงเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเท่านั้น แต่เพื่อประโยชน์สุขส่วนใหญ่ของประชาชนผู้อยู่อาศัยในเมืองเป็นวัตถุประสงค์สำคัญที่สุด ดังนั้นประชาชนควรที่จะมีส่วนให้ความเห็นว่าการสิ่งใดบ้าง และทำอย่างไรจึงจะมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง การวางผังเมืองจึงไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับข้าราชการจากส่วนกลางและท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความร่วมมือของประชาชนด้วย ทั้งนี้จะได้เสนอความคิดเห็นในปัญหาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองนั้น ๆ

การที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาท และเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่ นั้น ข้อพิจารณาประการแรกก็คือ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการปกครองและมองเห็นประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตามปัญหาเรื่องพฤติกรรมความต้องการ และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางผังเมืองและการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะและมูลเหตุนี้ ในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาอย่างกว้างขวาง และเพียงพอ

จากแนวความคิดและ เหตุผลดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาถึงความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง โดยทำการศึกษาการวางผังเมืองของเมืองพัทยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ของประชาชนที่มีต่อการวางผังเมือง
2. เพื่อศึกษาทัศนคติและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการวางผังเมือง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการวางผังเมือง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการวางผังเมือง โดยทำการศึกษาเฉพาะประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตผังเมืองรวมเมืองพัทยาเท่านั้น (แผนที่ที่ 1.1)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

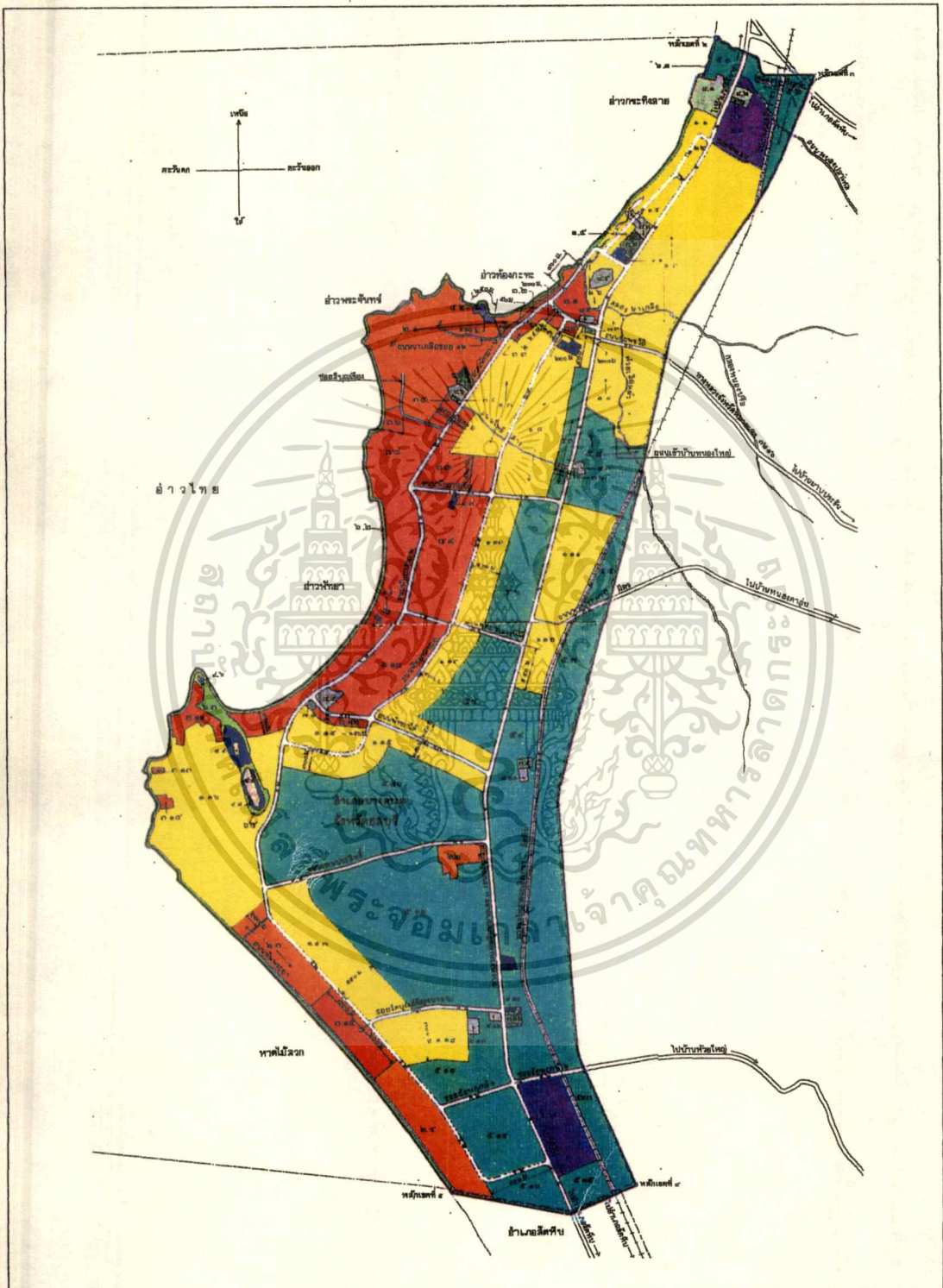
1. ผลของการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา อบรมความรู้เกี่ยวกับผังเมืองที่ถูกต้องแก่ประชาชนต่อไป
2. เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา อันเป็นประโยชน์ที่จะช่วยให้ผู้ดำเนินการจัดวางผังเมืองได้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผังเมืองที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสังคมตามลักษณะและสภาพที่เป็นจริงมากยิ่งขึ้น
3. นำเอาผลสรุปที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางวางแผนและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้กับการวางผังเมืองหรือการปรับปรุงแก้ไขผังเมืองในเมืองอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่ที่ 1.1

แสดงพื้นที่ศึกษา(ผังเมืองรวมเมืองพัทยา)

แนวเขตพื้นที่ศึกษา (เขตผังเมืองรวม)

ที่มา สำนักผังเมือง, กระทรวงมหาดไทย (2531).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

นิยามศัพท์ เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยแวดล้อมการวางผังเมือง ที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมของประชาชน

การวางผังเมือง หมายถึง การวางแผนพัฒนาเมืองหรือชุมชนในด้านกายภาพ ในที่นี้มุ่งหมายถึง การวางผังเมืองรวม (Comprehensive Plan) ซึ่งเป็นนโยบาย และโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป ซึ่งจัดทำโดยสำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ในการศึกษานี้หมายถึง ผังเมืองรวมเมืองพัทยา ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 61 พ.ศ.2531 (ภาคผนวก ค.)

ความรู้เกี่ยวกับ

การวางผังเมือง หมายถึง ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของกฎหมาย หลักการ และวัตถุประสงค์ บทบาท และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเรื่องการวาง

ผังเมือง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะรวมถึงการรับรู้ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจ ตามความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งด้วย

ทัศนคติเกี่ยวกับ

การวางผังเมือง

หมายถึง ความรู้สึก และความคิดเห็นที่มีต่อการวางผังเมือง

การมีส่วนร่วม

ในการวางผังเมือง

หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการวางผังเมือง ซึ่งในการศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะการมีส่วนร่วมในระดับพื้นฐานตามที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 เท่านั้น

ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการวางผังเมือง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยแบ่งสาระต่าง ๆ ในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเมือง
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการวางผังเมือง
3. แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. การวางและจัดทำผังเมืองในประเทศไทย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ เมือง

เมือง (city) มีความหมายเท่ากับอารยธรรม (civilization) ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า ชีวิลิส (civilis) อันหมายถึงชาวเมือง (ฉัตรชัย, 2527:15) เมืองจะคงความเป็นเมืองอยู่ได้หรือสามารถขยายตัวใหญ่โตขึ้นได้ ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความเป็นศูนย์กลาง (centrality) ความเป็นสัญลักษณ์ (symbol) และสวัสดิการ (welfare) เมืองโดยทั่วไปจะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ ดังกล่าวไม่มากก็น้อย (Broek and Webb, 1968) การขยายตัวของเมืองอาจสังเกตได้จากการเพิ่มของประชากร และความซับซ้อนของการใช้ที่ดิน จากการศึกษารูปแบบของเมือง (urban patterns) ในด้านต่าง ๆ นั้น พบว่าองค์ประกอบพื้นฐานกว้าง ๆ เกิดขึ้นซ้ำซากในทุกเมืองเหมือนกัน ด้วยเหตุที่เชื่อว่าการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขยายตัวของเมือง มีหลักเกณฑ์ร่วมและสามารถอธิบายได้ ซึ่งในปัจจุบันหลัก
เกณฑ์ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการอธิบายการขยายตัวของเมืองและลักษณะของ
เมืองมีอยู่ 3 ทฤษฎี ได้แก่

ทฤษฎีวงแหวนร่วม (Concentric Zone Theory)

ทฤษฎีเสี้ยวหรือลิ่ม (Sector Theory)

ทฤษฎีหลายศูนย์กลาง (Multiple Nuclei Theory)

1. ทฤษฎีวงแหวนร่วม (Concentric Zone Theory)

Burgess, E. W. ได้เสนอทฤษฎีนี้ขึ้นในปี ค.ศ. 1952 ซึ่งกล่าวว่าเมืองมีรูปแบบการขยายตัวเป็นวงกลม หรือส่วนของวงกลมออกจากศูนย์กลางของเมืองโดยใช้ตัวอย่างการศึกษาจากเมืองชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา แนวความคิดนี้กำหนดให้จุดศูนย์กลางของเมืองเป็นย่านธุรกิจกลาง CBD (Central Business District) ซึ่งถือว่าเป็นแกนกลางของเมืองถัดออกมาเป็นส่วนที่เรียกว่าย่านเปลี่ยนแปลง (transition zone) ซึ่งเป็นส่วนที่ผสมระหว่างย่านธุรกิจกลางและย่านพักอาศัยของชนชั้นกลางที่ได้อพยพออกไปเพื่อให้พ้นจากสิ่งรบกวน และเพื่อที่อยู่ที่ดีกว่าเก่า รอบนอกออกไปอีกจะเป็นย่านที่เรียกว่าย่านพักอาศัยของผู้ที่ทำงานในเมือง (commuter's zone) ซึ่งเป็นย่านพักอาศัยของคนที่มีฐานะดี และบางส่วนจะกลายเป็นพื้นที่ชานเมือง คนเหล่านี้มักจะทำงานอยู่ในใจกลางเมืองจึงต้องมีการเดินทางเข้าออกเป็นประจำ (James H., 1975 : 170-172)

เขตที่ 3, 4 และ 5 เป็นเขตที่อยู่อาศัยทั้ง 3 เขต โดยเขตที่ 3 เป็นเขตที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ใกล้แหล่งงาน เพื่อความสะดวกในการเดินทาง เขตที่ 4 เป็นเขตที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้ปานกลาง ซึ่งจะมีศูนย์กลางทางการค้าขนาดเล็กเกิดขึ้น เขตที่ 5 อยู่นอกสุด แม้จะไกลจากศูนย์กลางเมืองแต่ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตนี้มีฐานะดีพอที่จะมียานพาหนะของตนเอง การเดินทางเข้ามาทำงานในย่าน

กลางเมืองจึงไม่เป็นปัญหา

การขยายตัวในลักษณะของทฤษฎีนี้ เป็นการขยายตัวออกจากแกนกลางของเมืองในลักษณะการเบียดรุกรานจากแกนกลางออกไปยังเขตถัดไป เมื่อการค้าหรือเศรษฐกิจก้าวหน้า ผลเสียก็จะเกิดขึ้น คือ การปะปนกันระหว่างที่อยู่อาศัยกับกิจการร้านค้า

2. ทฤษฎีเส้นหรือลิ่ม (Sector Theory)

นักสังคมวิทยาชื่อ Homer Hoyt ได้สร้างทฤษฎีนี้ในปี ค.ศ. 1969 ได้กล่าวถึงการขยายตัวของเมืองว่ามีลักษณะเป็นลิ่มแผ่ไปรอบๆ แกนกลางเมืองซึ่งจะยาวไปตามเส้นทางคมนาคม ตามทฤษฎีนี้มีการแบ่งเขตที่อยู่อาศัยเป็นไปตามลักษณะของรายได้ โดยแบ่งเป็นเขตผู้มีรายได้ต่ำ ปานกลาง และผู้มีรายได้สูง เช่นเดียวกับทฤษฎี Concentric Zone Theory แต่ละกลุ่มจะอยู่เป็นสัดส่วนกระจายออกไปโดยรอบ

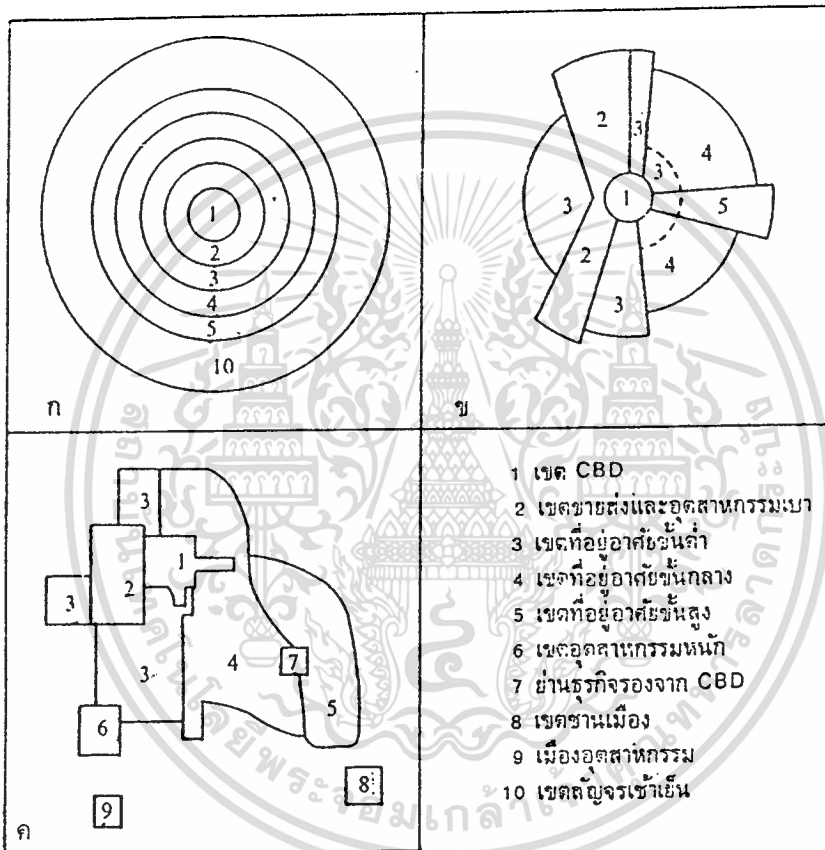
การขยายตัวของเมือง มีแนวโน้มการขยายตัวออกไปตามถนนโดยไม่มีที่สิ้นสุดโดยเฉพาะแนวที่มีพื้นที่เปิดโล่ง อาจขยายไปตามแนวแม่น้ำ ทะเลสาบหรือตามชายฝั่งทะเล การใช้ที่ดินของส่วนที่ขยายออกส่วนใหญ่จะเป็นที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้สูง เพื่อหลีกเลี่ยงจากความแออัดภายในเมืองและมีฐานะพอที่จะซื้อที่ดินขนาดใหญ่ และสร้างบ้านขนาดใหญ่ได้เมื่อมีแนวโน้มที่จะขยายตัวไปตามเส้นทางคมนาคมดังกล่าว นักจัดสรรที่ดินก็จะมีส่วนในการกำหนดทิศทางการขยายตัวด้วย (F.Stuart Chapin 1965 : 16)

3. ทฤษฎีหลายศูนย์กลาง (Multiple Nuclie Theory)

ทฤษฎีหลายศูนย์กลางคิดขึ้นโดย Harris และ Ullman ในปี ค.ศ. 1945 ซึ่งมีแนวความคิดว่าศูนย์กลางของเมืองใหญ่ ๆ นั้นมิได้เกิดขึ้นมาจากที่เพียงแห่งเดียว กล่าวคือ เมืองใหญ่ ๆ นั้นมิได้ขยายตัวขึ้นโดยรอบอาณาบริเวณศูนย์กลางเมือง หรือย่านธุรกิจกลางเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

แผนภาพที่ 2.1

แสดงทฤษฎีการขยายตัวของเมือง

ที่มา นิตรชัย พงศ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

2527). หน้า 28.

หากแต่ขยายตัวโดยรอบอาณาบริเวณศูนย์กลางหลายแห่ง ซึ่งอยู่ในเมืองนั้น ๆ
(Northam, M. Ray., 2nd. ed. : 189-190)

รูปแบบของเมืองจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของเมือง
ความหนาแน่น รูปร่าง การใช้ประโยชน์และสภาพของเมืองตามที่ Gordon
E. Cherry ได้กล่าวถึงการก่อรูปของเมือง (urban form) ว่าขึ้นอยู่กับ
ปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ขนาดของเมือง
2. ความหนาแน่นของเมือง ซึ่งขนาดและความ
หนาแน่นของเมืองจะมีความสัมพันธ์กันและเกี่ยวข้องกับจำนวนประชากร การ
อพยพเข้า-ออกไปสู่ที่ทำงานบริเวณต่าง ๆ การกระจายตัวของประชากร
และการใช้พื้นที่ปลูกสร้างอาคารในบริเวณต่าง ๆ
3. รูปร่างของเมือง ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศ
เส้นทางคมนาคมเป็นส่วนใหญ่ที่จะกำหนดรูปร่างของเมืองในระยะแรก แต่ใน
ระยะต่อมาจะเกี่ยวข้องกับผู้ออกแบบเมืองว่าต้องการให้เมืองมีลักษณะ
อย่างไร ซึ่งแต่ละรูปร่างนั้นจะมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไป เช่น รูปร่างของ
เมืองอาจพัฒนาไปตามยาว (linear development) เป็นรูปร่างแหวน
(radial cities) ขยายตัวเป็นรูปนิ้วมือ (sattelite finger
growth) หรือเป็นรูปตาตาราง (grid patterns) เป็นต้น
4. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (urban land use)
ซึ่งในเมืองต่าง ๆ อาจจะมีการใช้ประโยชน์ที่ดินแตกต่างกันไปทั้งประเภท
และขนาด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมของผู้ที่อยู่อาศัยในเมืองนั้น หรือกล่าว
ได้ว่าขึ้นอยู่กับหน้าที่ (funtions) ของเมืองนั้น

แนวความคิด เกี่ยวกับการวางผัง เมือง

1. ความหมายของการวางผังเมือง

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 (2518 : 1)

ได้ให้ความหมายของการผังเมืองไว้ว่า การผังเมืองหมายถึง การวางจัดทำ และดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมือง และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทเพื่อสร้างหรือพัฒนาเมืองหรือส่วนของเมือง ขึ้นใหม่ หรือแทนเมืองที่ได้รับความเสียหายเพื่อให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุขลักษณะ ความสะอาดสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินความปลอดภัยของประชาชน และสวัสดิภาพของสังคม เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือเพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศทั้งดงาม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

2. เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการวางผังเมือง

การวางผังเมืองเป็นแผนพัฒนาประเภทหนึ่ง ซึ่งฉายภาพลักษณะของบ้านเมืองที่น่าอยู่ในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะให้ประชาชนชาวเมืองมีสภาพ "เป็นอยู่ดี หากินดี มีความสะดวก" (เฉลิม แก้วกังวาล , 2532) การวางผังเมืองจะช่วยแก้ไขปัญหาในการจัดประเภทการใช้ที่ดินในตัวเมืองให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามมีความเป็นอยู่ที่ดีสุขลักษณะ มีการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไม่ปะปนกันจนก่อให้เกิดผลเสียซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ก็ได้จัดให้มีระบบการคมนาคมขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่เพียงพอ และตั้งอยู่ในที่เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนในชุมชน (นิพนธ์ วิเชียรน้อย , 2532) เพื่อส่งเสริมให้บ้านเมืองเติบโตโดยถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อบรรลุประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจ ความสะดวก ความสวยงาม และสอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคมนั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล่าวโดยสรุป การวางผังเมืองมีวัตถุประสงค์เพื่อจะช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ และชี้แนะในเรื่องของการกำหนดความเจริญเติบโตของเมืองและประชากรและสอดคล้องกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมทั้งกำหนดทิศทางและรูปแบบของการขยายตัวของเมืองไปในทิศทางที่เหมาะสม ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายที่จะนำไปสู่ความผาสุกของประชาชนในเมืองนั้น ๆ

3. กระบวนการวางผังเมือง

การวางผังเมืองเป็นการวางแผนพัฒนาเมืองทางด้านกายภาพอันเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเมือง โดยเป็นการเตรียมแนวทางสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพของเมือง และมีเป้าหมายหลักเพื่อให้เกิดความสมดุลย์ระหว่างความต้องการส่วนบุคคลและผลประโยชน์ของส่วนรวม การวางผังเมืองได้รับการพัฒนามาจากการวางแผน โดยนำเอาแนวความคิดและหลักการขั้นพื้นฐานของการวางแผนมาไว้ และได้มีการดัดแปลงขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการวางแผนให้เหมาะสมกับการวางผังเมือง การวางผังเมืองของแต่ละเมือง (หรือส่วนของเมือง) จะมีกระบวนการวางผังโดยทั่วไปเหมือนกันแต่อาจแตกต่างกันในรายละเอียด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาว่าต้องการแนวทางศึกษาและแก้ปัญหาอย่างไร

กระบวนการวางผังเมืองโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ในการวางผังเมืองนั้น ขั้นแรกจะเริ่มจากสร้างความเข้าใจในสภาพความเปลี่ยนแปลงของเมืองก่อน จนอาจกล่าวได้ว่าผู้ทำการวางผังเมืองมีความเข้าใจในเมืองนั้นมากเท่าไร โอกาสที่จะวางผังเมืองให้ประสบผลสำเร็จก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ความเข้าใจที่กล่าวถึงนี้จะต้องมีทั้งในด้านประชากรสังคม เศรษฐกิจ และกายภาพ เริ่มตั้งแต่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสาเหตุหรือองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลาที่ผ่านมาจนถึงใน

ปัจจุบัน วัตถุประสงค์หลักของขั้นตอนการวางผังเมืองขึ้นนี้ก็เพื่อระบุปัญหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งในปัจจุบันและนำความเข้าใจที่ได้มาเป็นเครื่องพิจารณาหาแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่รวบรวมมาได้จะต้องนำมาคัดเลือกจัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ โดยใช้ความรู้ทางสถิติประยุกต์ช่วย รวมทั้งการวิเคราะห์โดยใช้ความมีเหตุผลและความชำนาญจากประสบการณ์ ซึ่งจะทำให้สามารถระบุปัญหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ผลของปัญหา ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา จนทำให้สามารถทำนายแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

ขั้นที่สอง กำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ ขั้นต่อไปของการวางผังเมืองก็คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวางผัง จุดมุ่งหมายคือสิ่งที่ระบุไว้อย่างกว้าง ๆ อาจจะนำนโยบายของรัฐบาลมาใช้เป็นเป้าหมายในการวางผังเมืองก็ได้ ส่วนวัตถุประสงค์ก็คือสิ่งที่ระบุไว้อย่างชัดเจน สามารถวัดความก้าวหน้าของการทำงานได้ ทั้งจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์นี้สามารถจะมีได้หลายประการ

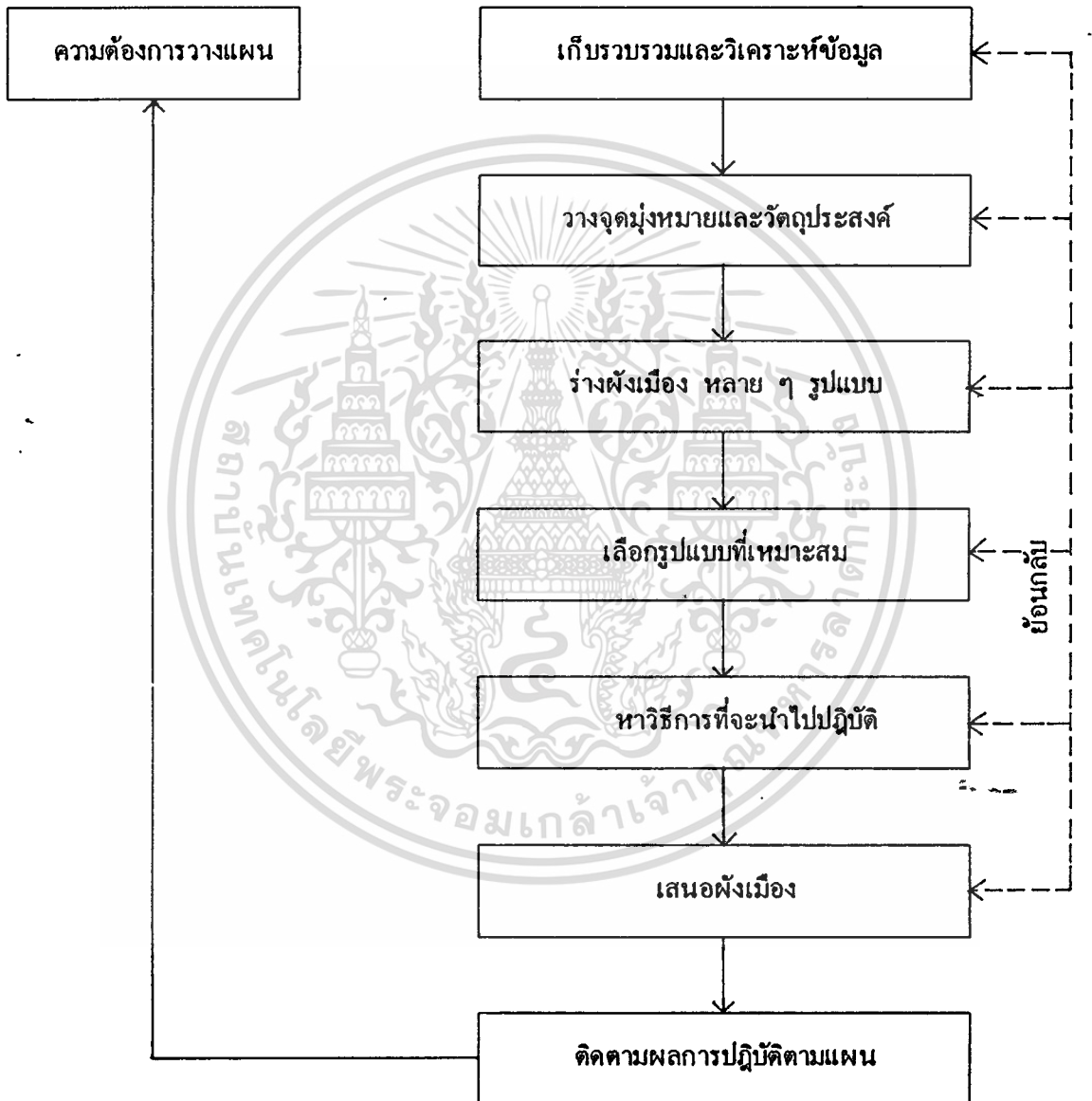
จุดมุ่งหมายของการวางผังเมืองแยกออกเป็น 3 ข้อใหญ่ๆ ดังนี้

1. เพื่อแก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้มีปัญหาเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อรักษาสิ่งที่ดีอยู่แล้วเอาไว้
3. เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของคนให้ดียิ่งขึ้น

ส่วนวัตถุประสงค์นั้น โดยมากจะเป็นการระบุเฉพาะปัญหาที่จะแก้ เช่นในปัจจุบัน กรุงเทพฯ ขาดแคลนสวนสาธารณะอยู่มาก ดังนั้นเป้าหมายของการวางผังเมืองในช่วงที่ 1 ก็คือ เพิ่มพื้นที่สำหรับสวนสาธารณะ

แผนภาพที่ 2.2

แสดงแบบจำลองกระบวนการวางแผนผังเมือง

ที่มา สติพร ภิมยรีน, การวางแผนกับการวางผัง (2526), หน้า 51.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้นอีก 5 % จากของเดิมภายในระยะ 5 ปี เป้าหมายนี้จะมีไว้เพื่อวัดความก้าวหน้าของการทำงาน ซึ่งถ้าหากไม่สามารถจะทำให้เกิดขึ้นได้ก็จะต้องหาทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ขั้นที่สาม การจัดการใช้ที่ดิน เมื่อเข้าใจในสภาพความเปลี่ยนแปลงของเมือง คาดหมายการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการวางผังแล้ว งานขั้นต่อไปก็คือการจัดใช้ที่ดินในเมือง โดยการกำหนดขนาดตำแหน่งและความหนาแน่นของการใช้ที่ดินสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในอนาคต เช่น บริเวณที่พักอาศัย บริเวณอุตสาหกรรม บริเวณธุรกิจการค้า ตำแหน่งแนวทางของสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการชนิดต่าง ๆ รวมทั้งเส้นทางคมนาคมที่จะเชื่อมระหว่างการใช้ที่ดินชนิดต่าง ๆ หลาย ๆ รูปแบบ เพราะการคาดหมายถึงแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอาจเป็นไปได้หลายทาง ในแต่ละรูปผู้ทำการวางผังจะต้องแสดงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากรูปแบบต่าง ๆ

ขั้นที่สี่ เลือกรูปแบบที่เหมาะสม งานในขั้นนี้ก็คือการเลือกรูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสมที่สุด โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของการนำไปปฏิบัติ และผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อส่วนรวม

ขั้นที่ห้า หาวิธีการที่จะนำไปปฏิบัติ (Implementation) เมื่อได้รูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสมแล้วก็นำมาหาวิธีที่จะนำไปปฏิบัติ ซึ่งก็คือวิธีที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบที่ต้องการ วิธีที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ จะต้องทำหลาย ๆ ทางพร้อมกัน เช่น

1. อธิบายให้เหตุผลชี้ให้เห็นผลดีผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นต่อส่วนรวม
2. แนะนำแนวทางว่าควรจะทำอย่างไร
3. ชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติตาม เช่น ลดภาษี ให้เช่าหรือขายที่ดินสำหรับกิจกรรมบางชนิดในราคาถูก เพื่อให้กิจกรรมนั้น ๆ เกิดขึ้นในพื้นที่ที่เราต้องการ

4. บังคับและลงโทษ ถ้าไม่ปฏิบัติตาม

นอกจากนั้นแล้วในรายงานจะต้องแสดงค่าใช้จ่ายขั้นตอนในการนำผังไปปฏิบัติ จะทำให้เข้าใจได้ว่าจะทำอะไรจึงจะเกิดขึ้นตามผัง

ขั้นที่หก เสนอผังเมือง รายงานการวางผังที่เสร็จเรียบร้อยแล้วจะถูกนำเสนอต่อผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ซึ่งหมายถึงนักการเมือง ซึ่งถ้านักการเมืองเห็นชอบผังนั้นก็จะถูกประกาศให้เป็นกฎหมาย มีผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของทางราชการและเอกชนต้องปฏิบัติตาม

ไม่ว่ารายงานการวางผังเมืองที่เตรียมไว้ จะได้รับการประกาศให้เป็นกฎหมายหรือไม่ก็ตาม การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ก็จะต้องทำต่อไปอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะจะเป็นการตรวจสอบว่าการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้น เป็นไปตามที่ผู้วางผังคาดการณ์หรือไม่ ซึ่งถ้าไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ก็ต้องหาทางแก้ไขปรับปรุงผัง แต่ในการวางผังผู้ทำการวางผังจะต้องพิจารณาข้อนี้ด้วย โดยให้ผังมีความคล่องตัวพอสมควร ให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ในระดับหนึ่ง

เมืองมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการวางผังเมืองจึงจำเป็นต้องทำไปเรื่อย ๆ ตลอดเวลา ในลักษณะของวงกลมจึงจะได้ผลเต็มที่ เมื่อเสร็จขั้นตอนสุดท้ายแล้วก็ต้องไปเริ่มขั้นตอนแรกอย่างนี้อีกเสมอไป(สิทธิพร ภิรมย์รัตน์ 2526 : 32-51)

แนวความคิด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มคนซึ่งเห็นพ้องต้องกัน และเข้าร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพิจารณาเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการ โดยกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ (กรรณิการ์ ชมดี , 2524)

2. เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา เป็นกระบวนการที่รัฐทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่าง ๆ ให้เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องรวมกันในเรื่องต่อไปนี้ตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้คือ

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนความต้องการของชุมชน

2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาชุมชนหรือเพื่อสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน

3. ร่วมวางนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน

4. ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของตนเองและของหน่วยงาน

7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ทำไว้ ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

3. วิธีการมีส่วนร่วม (Means of Participation)

วิธีการที่ประชาชนจะมามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนพัฒนาด้านกายภาพนั้น มีมากมายหลายวิธี แต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป บางวิธีเป็นวิธีการที่ใช้กันโดยทั่วไปไม่เฉพาะแต่ในการวางแผน (ผัง) บางวิธีพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในกระบวนการวางแผนด้านกายภาพโดยตรง

ซีเวลล์และคอปพอก (Sewell and Coppock., 1977 : 3) ได้สรุปเทคนิควิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 12 วิธี คือ

1. การหยั่งเสียงสำรวจความเห็นของประชาชนและการสำรวจอื่น ๆ (Public opinion polls and other surveys)

2. การลงคะแนนเสียงแสดงประชามติ (Referenda)

3. ออกเสียงลงคะแนนโดยใช้หีบบัตร (The ballot box)

4. กจรรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (Public hearing)

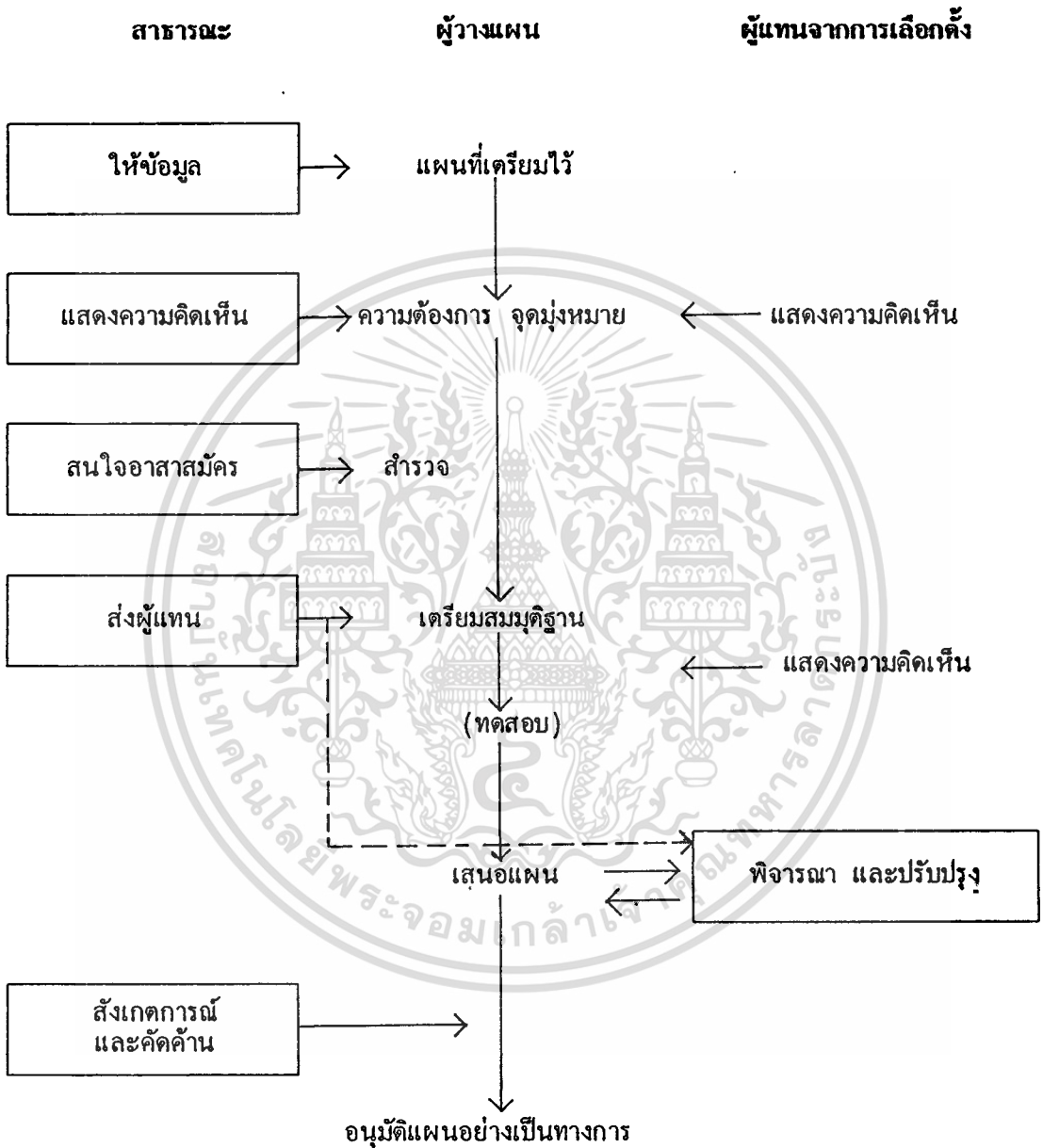
5. Advocacy Planning

6. จดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือ หรือจดหมายร้องทุกข์ (Letter to editor or public officials)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภาพที่ 2.3

แสดงแบบจำลองของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนเมือง

หมายถึง โอกาสสำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ที่มา B.Mcdonald, "Public Involment in the planning process"

(1969), cited by M.Fagence, Citizen Participation in

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

Planning (1977), p.110.

ไม่ว่ากรณีใดก็ตามหากเป็นคดีแพ่งหรืออาญา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การแสดงความเป็นตัวแทนของกลุ่มพลังกดดัน
(Representation of pressure groups)
8. การคัดค้านและการประชุมเพื่อเดินขบวนแสดง
ความคิดเห็น (Protests and demonstrations)
9. การชุมนุมแสดงความคิดเห็น (Court action)
10. การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
(Public meeting)
11. ปฏิบัติการร่วมกัน หรือการสัมมนา (Workshops
or seminars)
12. คณะทำงานเฉพาะกิจ (Task forces)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการวางผังเมืองนั้น สจิวต
แชปบิน (F.Stuart Chapin) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการวางผังเมืองไว้ดังนี้ การวางผังเมืองจะต้องพิจารณาถึง
พฤติกรรมของประชาชน และพิจารณาถึงความต้องการ (needs) และ
ความประสงค์ (wants) ทั้งในทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่ง
สำคัญของการวางผังเมือง ความต้องการและความประสงค์ของประชาชน
หรือชุมชนเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน การแสดงออกถึงความต้องการ
ตามประสงค์มากเพียงใด ก็จะทำให้ผังเมืองสมบูรณ์มากขึ้น และมีผลบังคับใช้
ได้ดีมากขึ้นเท่านั้น

การวางผังเมืองเป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ใช้
สภาพแวดล้อมหนึ่ง ๆ ร่วมกันที่จะช่วยกำหนดหรือจัดวางสภาพแวดล้อมนั้น ๆ
ไปในทิศทางที่ต้องการ ประชาชนที่มีคุณภาพมีความสำคัญต่อการวางผังเมือง
เป็นอย่างมาก ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในด้านความต้องการและรักษาส่วน
ได้ส่วนเสียของชุมชนหรือท้องที่ของตนเองมีความคิดริเริ่ม ตลอดจนแสดงออก
ในรูปของการกระทำเพื่อรักษาประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

(ไพบูลย์ ช่างเรียน , 2529)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางและจัดทำผัง เมืองในประเทศไทย

ในทางสากล การวางผังเมืองได้มีมานานเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว โดยนัยแห่งการวางผังเมือง ความหมายของการวางผังเมืองก็คือ การจัดวางระเบียบของชุมชนให้มีความคล่องตัวในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น มีโรงเรียนใกล้บ้าน มีถนนหนทางกว้างขวาง การจราจรไม่ติดขัด มีสถานดับเพลิงหรือสถานีบริการอื่นๆ ของรัฐที่ไปมาสะดวก

ในทางเศรษฐกิจก็จะทำให้เกิดความสะดวกสบายในการประกอบอาชีพ โดยมีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น มีสวนสาธารณะเพื่อพักผ่อนหย่อนใจที่เพียงพอ มีสภาพแวดล้อมของเมืองที่ดี มีชุมชนที่มีขนาดที่เหมาะสม มีบริการสาธารณะที่เพียงพอ

เหล่านี้เป็นต้นเหตุของความต้องการให้มีการวางผังเมืองขึ้นในประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศอังกฤษ หรือประเทศอเมริกาได้มีการวางผังเมืองมานานแล้ว ในเมืองไทยเองสมัยกรุงศรีอยุธยาเราก็มีผังเมืองที่สวยงาม เป็นระเบียบแบบแผน

ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้มีการคำนึงถึงเรื่องผังเมืองอยู่เหมือนกัน จึงได้มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองอยู่ฉบับหนึ่ง เรียกว่า พระราชบัญญัติการผังเมืองและผังชนบท พ.ศ. 2495 แต่ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องของผังเมืองโดยตรง เพียงแต่ให้มีแผนกหนึ่งในกรมโยธาเทศบาลสมัยนั้น เรียกว่าแผนกผังเมืองขึ้นอยู่กับกองแบบแผน มีหัวหน้ารับผิดชอบเป็นข้าราชการชั้นโท และทางเทศบาลนครกรุงเทพก็จัดให้มีแผนกผังเมืองขึ้นเช่นเดียวกันแต่ยังไม่มีการวางผังเมืองที่แท้จริงทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ในปีพ.ศ. 2501 สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทางเทศบาลนครกรุงเทพได้ว่าจ้าง บริษัท Litchfield Whitning Brown and Associated ซึ่งเป็นบริษัทจาก ประเทศอเมริกาเข้ามาทำการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อจัดทำผังนครหลวงเป็นการเริ่มจัดทำผังนครหลวงครั้งแรก และเป็นการเริ่มต้นเกี่ยวกับการผังเมืองในประเทศไทย บริษัท Litchfield ได้เสนอแผนเรียกว่า The Greater Bangkok 2533 เมื่อปี พ.ศ.2503 เรียกว่า ผังนครหลวง สำหรับปฏิบัติอีก 30 ปีข้างหน้า โดยมีจุดมุ่งหมายคือ

1. เตรียมแผนอย่างกว้าง ๆ ซึ่งจะกำหนดเป็นแนวนโยบายทางด้านกายภาพในเรื่องการบริการในท้องถิ่นกรุงเทพฯ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องมีเหตุผล

2. พัฒนาแผนปฏิบัติทั่วไป รวมทั้งการกำหนดที่จะลงมือปฏิบัติในเรื่องการจัด จ่าน้ำ การระบายน้ำ การใช้ที่ดิน การขนส่ง ฯลฯ

3. วางแผนจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องผังเมืองในกรุงเทพฯ

ในปี พ.ศ.2505 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ออกพระราชกฤษฎีกา เรียกว่า พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักผังเมือง และจัดตั้งสำนักผังเมืองขึ้น และประกาศยกเลิกแผนผังเมือง ในกองแบบแผน กรมโยธาฯ ซึ่งสำนักผังเมืองที่จัดตั้งขึ้นมานี้ก็ได้พยายามจัดทำผังเมืองของจังหวัดต่างๆ ไปไม่น้อยกว่า 90 % ของประเทศ แต่ก็ทำไปตามพระราชบัญญัติผังเมืองและผังชนบท พ.ศ.2495 ซึ่งไม่มีผลในทางปฏิบัติแต่อย่างใด และทางจังหวัดต่างๆ ก็ไม่ใส่ใจจะปฏิบัติตามด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กำหนดบทบัญญัติให้ท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด

สำนักผังเมืองได้พยายามหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยพยายามผลักดันกฎหมายผังเมืองขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้เพื่อจะได้มีผลในทางปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น จึงได้มีการเสนอพระราชบัญญัติการผังเมืองให้คณะรัฐบาลพิจารณา ในปี พ.ศ.2516 ในสมัยของนายสัญญาธรรมศักดิ์ ซึ่งผลักดันให้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการผังเมืองในปี พ.ศ.2518 เรียกว่า พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518

เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายผังเมืองฉบับนี้ เนื่องจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีคนนำไปใช้

กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองและผังชนบทได้ใช้บังคับมากกว่า 20 ปี ประกอบกับได้มีการพัฒนาทั้งในด้าน เกษตรกรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม และจำนวนประชากรในท้องที่ต่างๆ ได้ทวีความหนาแน่นมากยิ่งขึ้น มาตรการและโครงการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จึงไม่เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบันสมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของวิชาผังเมือง และสภาพของท้องที่

ขั้นตอนการวางผังเมือง

1. แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นของท้องที่ที่จะวางและจัดทำ

ผังเมืองรวม

เมื่อสำนักผังเมืองจะวางหรือจัดทำผังเมืองรวมของท้องที่ใด สำนักผังเมืองต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นของท้องที่นั้นทราบ และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นมาแสดงความคิดเห็นต่อสำนักผังเมือง (มาตรา 19)

2. แจ้งจังหวัดแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวม

เมื่อมีการวางหรือจัดทำผังเมืองรวมในจังหวัดใด ต้องแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสำนักผังเมือง และส่วนราชการต่าง ๆ และบุคคลอื่นที่เห็นสมควรมีจำนวนรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าสิบคน และไม่เกินสิบห้าคน มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวม (มาตรา 21)

3. โฆษณาวิฤฯ หนังสือพิมพ์

สำนักผังเมืองหรือท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ต้องโฆษณาการที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวมให้ประชาชนทราบ โดยทางวิฤฯกระจายเสียง ซึ่งสามารถรับฟังได้ในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวมเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 7 วันและโฆษณาโดยทางหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน ซึ่งมีจำหน่ายในท้องที่นั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 7 วัน ในการโฆษณาต้องมี

ข้อความแสดงถึงเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวมสถานที่ วัน เวลา ที่จะมีการปิดประกาศแผนที่แสดงเขตที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม ให้ ประชาชนตรวจดู (มาตรา 19 วรรคสอง กฎกระทรวง(2518) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518)

4. ปิดประกาศเขตเชิญชวนประชาชนมาประชุม เพื่อรับฟังข้อ คิดเห็นครั้งที่ 1 สำนักผังเมืองหรือท้องถิ่นต้องประกาศเชิญชวนให้ประชาชน ในเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวมแสดงข้อคิดเห็นเป็นหนังสือต่อ สำนักผังเมือง ซึ่งได้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออาคารที่ตั้งอยู่ใน เขตท้องที่นั้นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในประกาศต้องมีแผนที่แสดงเขตของ ท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม ข้อความที่แสดงว่าจะมีการประชุมรับ ฟังข้อคิดเห็นของประชาชนในเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม สถานที่ ที่ วัน เวลาที่กำหนดเชิญชวนให้ประชาชนแสดงข้อคิดเห็นเป็นหนังสือต่อสำนัก ผังประกาศจะต้องปิดไว้ที่เปิดเผย ณ ที่ว่าการเขต หรือที่ทำการแขวงของ กรุงเทพมหานคร หรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุข และที่ทำการของสำนักผังเมือง หรือของเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน(มาตรา 19 กฎกระทรวง พ.ศ.2518)

5. ประชุมรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1

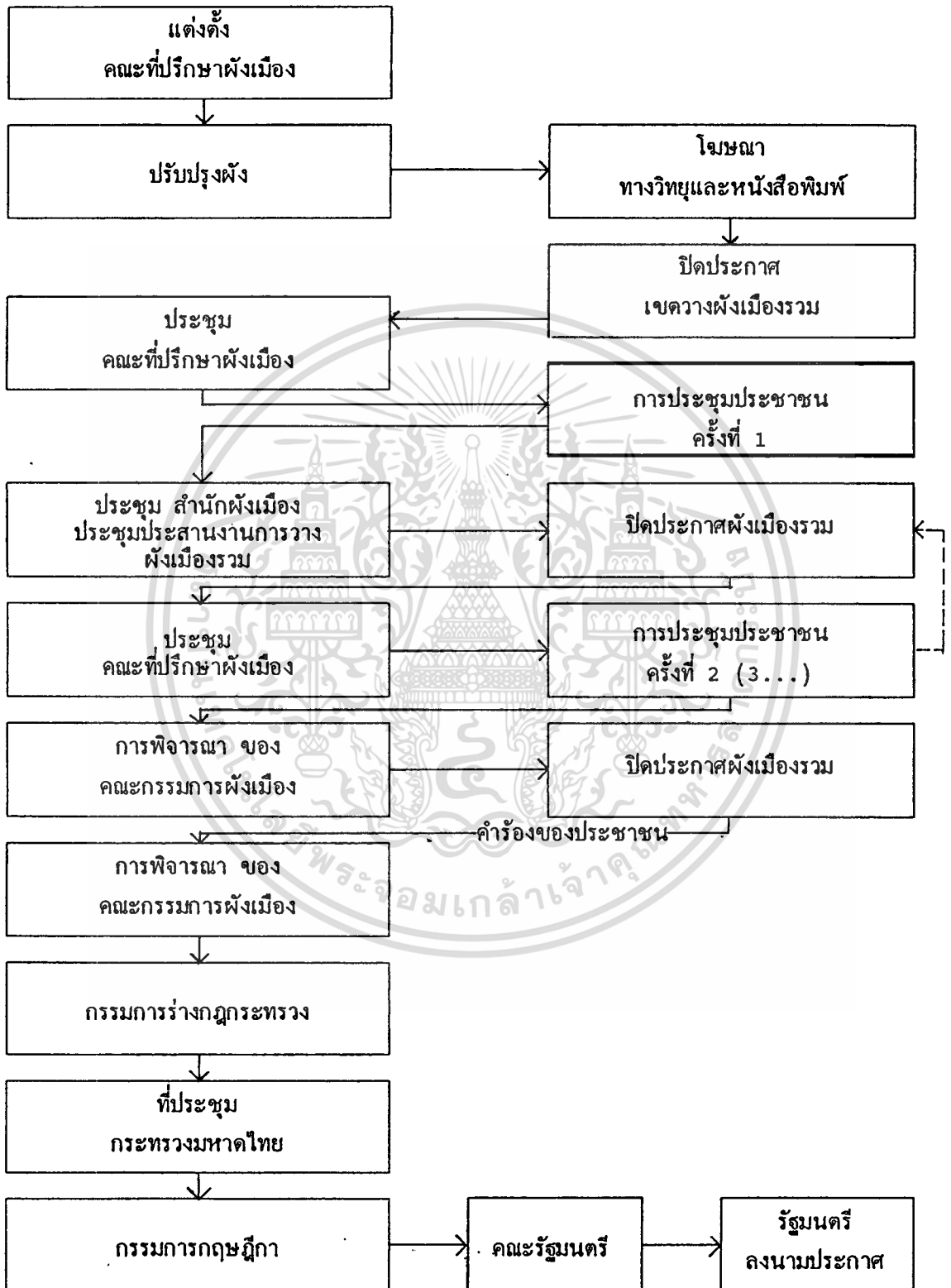
เมื่อปิดประกาศแล้ว สำนักผังเมืองต้องจัดให้มีการประชุม เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม อย่างน้อยสองครั้ง การประชุมครั้งที่ 1 จะต้องกระทำภายในเวลาไม่น้อย กว่า 30 วัน แต่ไม่เกิน 45 วันนับแต่วันปิดประกาศ

6. วางและจัดทำผังเมืองรวม

เมื่อประชุมรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ 1 ใน เขตท้องที่ที่จะมีการวางและจัดทำผังเมืองรวมแล้วสำนักผังเมืองจะนำข้อคิด เห็นดังกล่าวของประชาชนมาประกอบการวางและจัดทำผังเมืองรวมต่อไป

7. ปิดประกาศผังเมืองรวมเชิญชวนประชาชนมาประชุมเพื่อ

แผนภาพที่ 2.4
แสดงขั้นตอนการวางผังเมืองรวม

ที่มา กองประชาสัมพันธ์และฝึกอบรม, สำนักผังเมือง, กระทรวงมหาดไทย (2535).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับฟังข้อคิดเห็นครั้งที่ 2

ในการประชุมครั้งที่ 2 และครั้งต่อไปถ้ามี สำนักผังเมืองต้องจัดให้มีการเปิดเผยผังเมืองรวมที่จัดทำขึ้นภายหลังการประชุมครั้งแรก ณ ที่เปิดเผยใกล้สถานที่ประชุมเพื่อให้ประชาชน และผู้รับเชิญเข้าร่วมประชุมได้ตรวจสอบก่อนวันประชุมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน และเชิญชวนให้ประชาชนประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ 2 ตามสถานที่ วัน เวลา ที่กำหนด (ข้อ 6 กฎกระทรวง(2518))

8. ประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 2

9. ปรับปรุงผังเมืองรวม

สำนักผังเมืองจะต้องนำข้อคิดเห็นที่ได้รับจากประชาชน และความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมไปประกอบการพิจารณาและจัดทำผังเมืองรวม หรือทบทวนผังเมืองรวมที่ได้วางและจัดทำขึ้นแล้ว ก่อนจะเสนอต่อคณะกรรมการผังเมืองพิจารณา(ข้อ 7 กฎกระทรวง (2518))

10. เสนอคณะกรรมการผังเมืองพิจารณา

ผังเมืองรวมที่สำนักผังเมืองวางและจัดทำเสร็จแล้ว สำนักผังเมืองต้องเสนอคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ (มาตรา 22)

11. ปิดประกาศผังเมืองรวมพร้อมข้อกำหนด

เมื่อคณะกรรมการผังเมืองให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักผังเมืองปิดประกาศแผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการเขตหรือที่ทำการแขวงของกรุงเทพมหานครหรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและสาธารณสถานภายในเขตของผังเมืองรวม ในใบประกาศต้องมีคำประกาศเชิญชวนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปตรวจสอบแผนผัง และข้อกำหนดของผังเมืองรวม ณ สำนักผังเมืองหรือที่ทำการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับแต่วันปิดประกาศ (มาตรา 23)

12. รับคำร้องผู้มีส่วนได้เสีย

ภายใน 90 วัน นับแต่วันปิดประกาศแผนผัง และข้อกำหนด ของผังเมืองรวม ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิร้องขอแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับ การใช้ประโยชน์ในที่ดินของผังเมืองรวม โดยทำเป็นหนังสือถึงสำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมนั้น (มาตรา 24)

13. พิจารณาคำร้องผู้มีส่วนได้เสีย

คำร้องขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ของผู้มีส่วนได้เสีย สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ต้องพิจารณาคำร้องนั้น จะเห็นพ้องด้วยหรือไม่ก็ตาม ต้องเสนอคำร้องขอนั้นต่อคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาพร้อมด้วยความเห็น(มาตรา 24)

14. เสนอคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียพร้อมความเห็น

15. แก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการผังเมืองสั่ง

กรณีคณะกรรมการผังเมืองเห็นชอบด้วยกับคำร้องขอ ให้คณะกรรมการผังเมืองสั่งให้สำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้วแต่กรณีแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือ ยกเลิกข้อกำหนด ในผังเมืองรวม ถ้าคณะกรรมการผังเมืองไม่เห็นชอบจะสั่งยกคำร้องขอนั้น (มาตรา 24 วรรคสอง)

16. เสนอรัฐมนตรีประกาศกฎกระทรวง

เมื่อพ้น 90 วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศแผนผังและข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวม ไม่มีผู้มีส่วนได้เสียร้องขอให้แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนด หรือมีแต่คณะกรรมการผังเมืองสั่งยกเลิกคำขอหรือคณะกรรมการผังเมืองสั่งให้แก้ไขฯ และสำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จัดการตามนั้นแล้ว สำนักผังเมืองต้องเสนอผังเมืองรวมต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการออกกฎกระทรวงใช้บังคับผังเมืองรวมต่อไป (มาตรา 25)

แสดงประกาศของสำนักผังเมืองเกี่ยวกับการเชิญประชาชนร่วมประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็น

ขอเชิญประชาชนร่วมประชุม

เรื่อง ผังเมืองรวมเมืองพัทธยา

ยังเมืองรวมเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี (ปรับปรุงครั้งที่ ๒)

ยังเมืองรวมเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี เริ่มประกาศกฎกระทรวงไว้บังคับครั้งแรกเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี อยู่ในระหว่างการปรับปรุงผังเมืองรวม
เมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี (ปรับปรุงครั้งที่ ๒) ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้จะหมดอายุการบังคับ
ในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๖ (กฎกระทรวงฉบับนี้มีอายุการบังคับถึง ๔ ปี) ก่อนที่จะ
ออกกฎกระทรวงฉบับใหม่ไว้บังคับใช้ต่อไป เพื่อให้ยังเมืองพัทธยาสามารถพิจารณา
ปรับปรุงผังเมืองรวมเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี อีกครั้งหนึ่ง และในการปรับปรุงผังเมืองรวม
ในประชาชนเรามีส่วนร่วมในการพิจารณา

ในการปรับปรุงครั้งที่ ๒ ยังเมืองพัทธยาให้ดำเนินการจัดทำเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม
ทั้งในส่วนเมืองเก่าใหม่ ตำบลบางคูเวียง ตำบลหนองปรือ ตำบลโป่ง และตำบลหนองใหญ่ อำเภอบาง
ละมุง จังหวัดชลบุรี

ในโอกาสที่ ยังเมืองพัทธยาและจังหวัดชลบุรี ขอเชิญประชาชนผู้มีอำนาจหน้าที่
หรือมีหน้าที่เกี่ยวข้อง ไปตรวจดูแผนที่แสดงเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำ
ยังเมืองรวมเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี (ปรับปรุงครั้งที่ ๒) ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ชลบุรี ที่ว่าการอำเภอเมืองบางละมุง ศาลาว่าการเมืองพัทธยา ที่ทำการสถานีวิทยุวิทยุ ส่วนยังเมือง
จังหวัดชลบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี และที่สาธารณะในเขตท้องที่ดังกล่าว ๔ มิถุนายน ๒๕๐๔
เป็นต้นไป (มีประกาศไว้ในฉบับที่ ๑๔) และขอเชิญเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การวางและจัดทำยังเมืองรวมเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี (ปรับปรุงครั้งที่ ๒) ในวันศุกร์ที่ ๑
กรกฎาคม ๒๕๐๔ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ โรงแรมเมืองพัทธยา ๔ (พัทธยาบุค)

๑. ยังเมือง

ที่มา สำนักผังเมือง. กระทรวงมหาดไทย (2535).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณีใดบ้างที่สิ่งนี้ให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ในการวางผังเมือง

นิตยา ประพุทธนิตติสาร (2525 : 51) ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมือง มีผลต่อการวางผังการใช้ที่ดินในเมืองเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีการรับรู้ มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความสำคัญของการวางผังเมือง เพื่อแก้ปัญหาของเมืองและควบคุมการเปลี่ยนแปลงของเมืองในอนาคตอยู่ในระดับที่สูงพอสมควร และเห็นด้วยที่เมืองเชียงใหม่ควรจะต้องมีผังเมือง

ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ว่าการวางผังเมืองเป็นภาระกิจที่จะต้องความร่วมมือจากหลายฝ่ายโดยใช้เพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น กล่าวคือประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการวางผังเมือง การปรับปรุงเมืองควรจะเป็นเรื่องที่หน่วยงานจะเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง และประชาชนควรจะไปให้ความร่วมมือ นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่รู้เรื่องหรือรับทราบความเคลื่อนไหวในการดำเนินการจัดวางผังเมืองเชียงใหม่ แต่เป็นความรู้ในลักษณะที่ขาดข้อมูลและรายละเอียดเพื่อการติดตาม

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2521 : 88-89) ศึกษาปัญหาและกระบวนการตัดสินใจที่มีต่อผังเมืองกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่าได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 กล่าวคือ ประชาชนร้อยละ 54.47 ไม่ทราบว่ามีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518

ในประเด็นความเข้าใจในสาระสำคัญของข้อกำหนดผังเมืองนั้น ประชาชนร้อยละ 36.31 เห็นว่าสาระสำคัญของผังเมืองคือเรื่องการจัดย่านที่อยู่อาศัย ร้อยละ 29.53 เห็นว่าผังเมืองเป็นเรื่องของการจัดเขตอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ร้อยละ 21.06 เห็นว่าผังเมืองเป็นเรื่องของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้ที่ดิน และร้อยละ 10.98 เห็นว่าผังเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิของประชาชนในเรื่องการดำเนินชีวิตในเขตพื้นที่ต่างๆ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง

ไพบุลย์ ช่างเรียน (2521 : 93-100) ศึกษาปัญหาและกระบวนการตัดสินใจที่มีต่อผังเมืองกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนบางส่วนโดยเฉพาะกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม และการจัดสรรที่ดิน มีความเห็นว่าข้อกำหนดตามผังเมืองทำให้ประชาชน (กลุ่มผลประโยชน์) เสียผลประโยชน์ แต่ประชาชนส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 83.41 เห็นว่าประชาชนโดยส่วนรวมได้รับประโยชน์ ในด้านที่ทำให้ประชาชนเสียผลประโยชน์ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าข้อกำหนดของผังเมืองจะเป็นอุปสรรคของการดำเนินธุรกิจ และการก่อสร้างต่าง ๆ นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าการจัดทำข้อกำหนดผังเมืองนั้น ทางราชการได้ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาไม่เพียงพอ กล่าวคือ ประชาชนร้อยละ 68.51 คิดว่า ทางราชการได้ข้อมูลไม่เพียงพอ และอีกจำนวนร้อยละ 31.49คิดว่า ได้ข้อมูลมาเพียงพอ

ศุภจิต มโนพิโมกษ์ (2526 : 91) ศึกษาความรู้และความคิดเห็นต่อกฎหมายพื้นที่สีเขียวของประชากรในพื้นที่เขตดลิ่งชัน พบว่า ร้อยละ 41.64 เห็นว่ากฎหมายพื้นที่สีเขียวก่อให้เกิดผลเสียและไม่เป็นธรรม ซึ่งหลังจากมีกฎหมายพื้นที่สีเขียวแล้วทำให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงไป คือ มีคนย้ายถิ่นมากขึ้น ทำให้เกิดน้ำท่วม ราคาที่ดินตกและท้องถนนไม่เจริญ

เขาวลัษณ์ บุญภักดี (2527 : 31) อ้างถึง ฮาร์ และโฮแรค (Haar and Horack) กล่าวว่า การกำหนดเขตการใช้ที่ดินเป็นผลกระทบทางเศรษฐกิจแก่เจ้าของที่ดิน เพราะเจ้าของที่ดินย่อมต้องการที่จะได้รับกำไรสูงสุดจากการใช้ที่ดินของเขา เมื่อมีการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยอมทำให้กำไรสูงสุดที่ได้รับลดลง

อิมเพนส์ และ เฟอร์เมอร์ (Impens and Fermor 1976 : 186) กล่าถึงพื้นที่สีเขียวว่า การมีพื้นที่สีเขียวเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนที่อาศัยอยู่ในเมือง ช่วยทำให้เมืองสวยงามลดปัญหาความกดดันทางจราจร อากาศเป็นพิษ รวมทั้งลดการขยายตัวของเมืองและสิ่งก่อสร้างทางด้านเศรษฐกิจ

ชูศักดิ์ คงคานนท์ (2522 : 2-7) กล่าวว่า ในประเทศไทย การกำหนดพื้นที่สีเขียวเน้นลักษณะทางกายภาพมากกว่าทางด้านสังคม และความเป็นอยู่ คือเพื่อยุติการขยายตัวของเมือง รักษาพื้นที่ทางการเกษตร อนุรักษ์สภาพแวดล้อม และป้องกันปัญหาน้ำท่วมในกรุงเทพมหานคร การกำหนดพื้นที่สีเขียวบริเวณชานเมือง ย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้งในด้านการวางแผนการใช้ที่ดิน โดยเฉพาะสภาพชุมชนที่มีสภาพใกล้เคียงความเป็นชุมชนเมือง ผลของการกำหนดพื้นที่สีเขียวในการใช้ที่ดิน อาจกระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของบุคคลบางกลุ่ม ซึ่งสูญเสียผลประโยชน์ไป หรืออาจจะเป็นผลดีต่อบุคคลบางกลุ่มก็ได้

วชิรวิกรม เจริญเรืองวานิชย์ (2532 : 157-164) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม เนื่องจากผลของการใช้ที่ดินประเภทสาธารณะประโยชน์ พบว่าหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในแขวงฉิมพลีส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการกำหนดพื้นที่สีเขียว กลุ่มที่ไม่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่สีเขียวมีความคิดเห็นที่ต่อการกำหนดเป็นพื้นที่สีเขียวมากกว่ากลุ่มที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่สีเขียว ทั้งนี้เพราะกลุ่มที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่สีเขียว ถูกจำกัดสิทธิ์ในการประกอบกิจการต่างๆ มากกว่า กลุ่มที่ไม่มีที่ดินถือครอง เป็นกลุ่มที่มีความคิดเห็นที่ต่อการถูกกำหนดเป็นพื้นที่สีเขียว

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการวางผัง เมือง

ไพบุลย์ ช่างเรียน (2521 : 71-72) ศึกษาปัญหาและกระบวนการตัดสินใจที่มีต่อการวางผังเมืองกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่การปกครองกรุงเทพมหานครยังขาดความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตลอดจนรักษาลิทธิ และหน้าที่ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ พิจารณาได้จากการออกพระราชบัญญัติการผังเมืองและข้อกำหนดผังเมืองรวมของ Greater Bangkok Plan ประชาชนส่วนใหญ่มิได้แสดงออกถึงการเรียกร้องหรือหาข้อเสนอนะในการพิจารณาร่างข้อกำหนดดังกล่าวทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการคือ ประการแรก ประชาชนเองขาดการมีส่วนร่วมพื้นฐานทางการเมืองในระดับประชาธิปไตยนั่นเอง ประการที่สองทางฝ่ายราชการก็มิได้คำนึงถึงประชาชนอย่างแท้จริง ในการที่จะให้ประชาชนได้รับทราบถึงความสำคัญของพระราชบัญญัติการผังเมือง และข้อกำหนดผังเมืองที่ทำให้ประชาชนโดยส่วนใหญ่ได้รับผลประโยชน์ เป็นการขาดการประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการที่รับผิดชอบงานด้านผังเมืองกับประชาชน โดยทั่วไปความสำคัญของการวางผังเมืองเป็นของใหม่สำหรับประชาชนมาก ถึงแม้ว่าจะเคยมีพระราชบัญญัติผังเมืองมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 มาครั้งหนึ่งแล้วก็ตามแต่มิได้มีผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง และเมื่อพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบันปี พ.ศ. 2518 มีผลบังคับใช้ก็มิได้มีผลในทางปฏิบัติเพราะมีปัญหาเกี่ยวกับร่างข้อกำหนดผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะที่มีการเรียกร้อง หรือผลกระทบอยู่กับกลุ่มผลประโยชน์จำนวนหนึ่งเท่านั้น ประชาชนโดยทั่วไปถึงมองไม่เห็นความสำคัญของการวางผังเมืองว่ามีความสำคัญกว่า ปัญหาการจราจร หรือปัญหาแหล่งสลัม เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นปัญหาของทั้ง 2 ฝ่าย คือ ประชาชนและฝ่ายราชการที่ไม่มีความสัมพันธ์ในการสื่อสารความเข้าใจอันดีต่อกันและมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องผังเมืองน้อยไปนั่นเอง

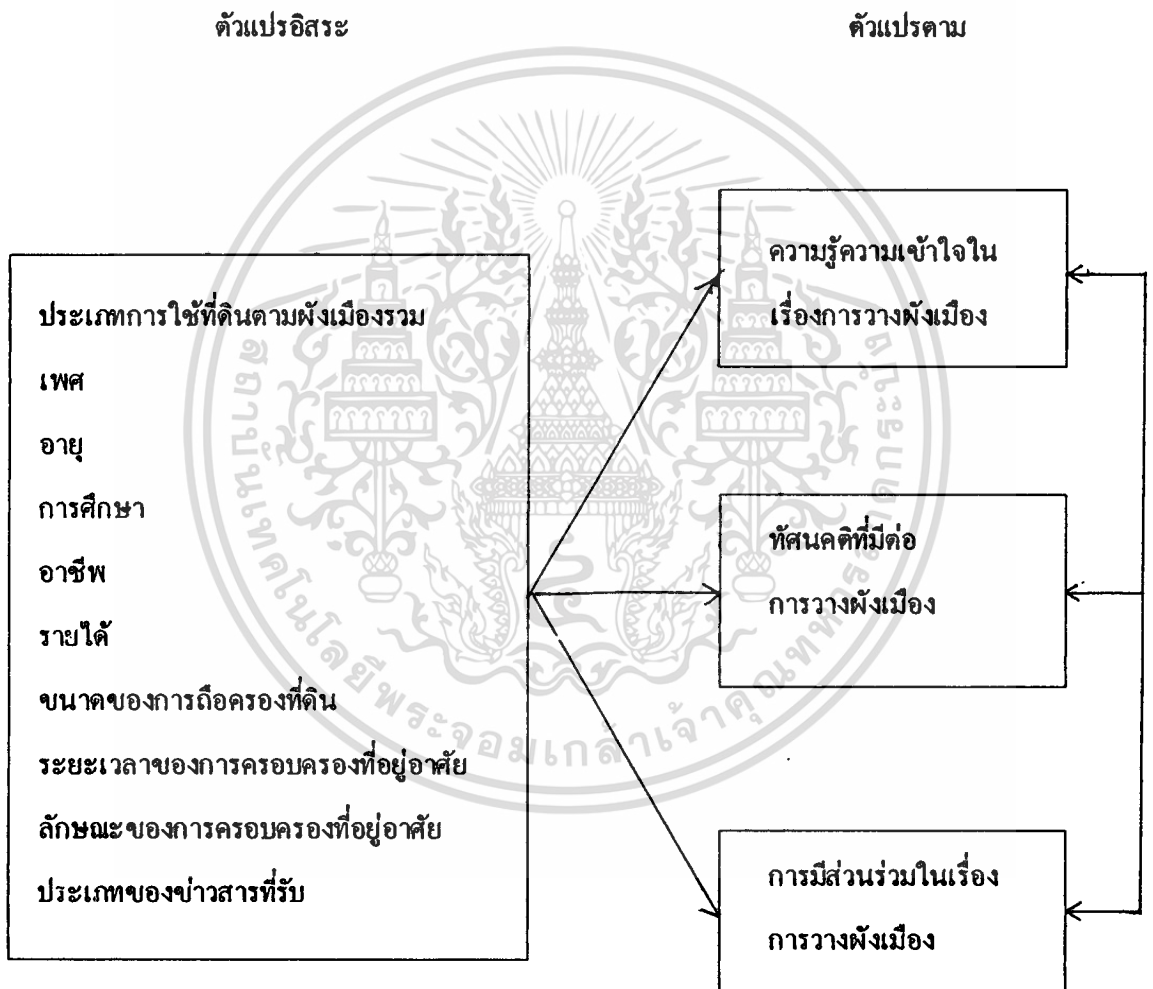
นิตยา ประพุทธนิตินสาร (2525 : 96-100) ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมือง มีผลต่อการวางผังเมืองเชียงใหม่ พบว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมืองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำในทุกขั้นตอน ซึ่งผลจากการวิจัยพบที่มีความขัดแย้งระหว่างความรู้ การรับรู้ และความเข้าใจในการวางผังเมืองของประชาชนกลุ่มตัวอย่างกับลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวคือ ประชาชนมีการรับรู้ความรู้ ความเข้าใจในการวางผังเมืองในระดับสูงพอสมควร นำที่จะนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมสูงด้วย แต่ผลการวิจัยกลับพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผู้วิจัยสรุปว่าการที่ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางผังเมืองอยู่ในระดับหนึ่ง แต่กลับมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่ำมีสาเหตุจากการที่ประชาชนมีความรู้ การรับรู้ ตลอดจนความเข้าใจในการวางผังเมืองที่ไม่ลึกซึ้งและต้องแท้เพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบมีระบบการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึงไม่ต่อเนื่อง และมีเนื้อหาทางวิชาการที่ขาดประสิทธิภาพ ในอันที่จะทำให้ประชาชนเกิดความสนใจติดตามเรื่องการวางผังเมืองได้อย่างกระตือรือร้น

ขวัญสร วง อติโพธิ์ (2535 : 45-46) กล่าวว่า การวางผังเมืองเป็นเรื่องของคนทุกคน ไม่ใช่เรื่องของเจ้าของนายหรือของนักพัฒนาที่ดิน จะต้องมีส่วนฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือ นักการเมืองที่จะต้องมีความเข้าใจรู้จักใช้นักวิชาการเสนอแนวทางแก้ปัญหาแล้วให้ประชาชนตัดสินใจ โดยเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเป็นผู้ปฏิบัติ ผังเมืองเป็นเรื่องของกระบวนการประชาธิปไตยที่จะต้องเกิดมาจากประชาชนพลเมืองที่อยู่อาศัยร่วมกัน ต้องรู้จักระเบียบวินัยเคารพสิทธิคนอื่น ๆ ที่อยู่ในเมืองเหมือนกับที่จะต้องรู้ว่าตัวเองมีสิทธิอะไรบ้าง ต้องเป็นเรื่องของหน่วยย่อยของสังคมเล็ก ๆ เต็มไปทั่วทั้งเมือง ไม่ใช่ให้สำนักผังเมืองกำหนดแล้วโยนลงมาให้กับประชาชนดู โดยไม่เข้าใจว่า "สี่เขียว สี่แดง สี่เหลือง" มันส่งผลกระทบกันแน่ การวางผังเมืองในประเทศไทยที่ล้มเหลวก็เพราะไม่ได้เกิดขึ้นมาจากประชาชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภาพที่ 2.6

แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

ระ เียบยวิธีคํา เน้นการวิจัย

การศึกษาค้างนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) เป็นการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียวโดยมุ่งศึกษาความรู้ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง โดยใช้แบบสอบถาม ประกอบการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในการศึกษาค้างนี้ ได้กำหนดแนวทางในการคํา เน้นการ ศึกษา รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากร เป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 20 ปี ขึ้นไปและมีความพร้อมในการตอบแบบสอบถาม และอาศัยอยู่ในเมือง พทยาไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อจะได้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ดำรงชีวิตอยู่ในเมือง พทยา และมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของเมืองเป็นเวลานานพอสมควร สามารถที่จะแสดงความรู้สึกลงในด้านต่าง ๆ ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นได้อย่าง เต็มที่

ขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้างนี้ได้กำหนดขนาดตัวอย่าง และขั้นตอนการสุ่ม ตัวอย่างไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. กำหนดการเลือกตัวอย่างเฉพาะประชาชนที่อาศัย อยู่ในเขตเมืองพทยา โดยจะทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มีที่ อยู่อาศัยตั้งอยู่ในประเภทการใช้ที่ดิน (ตามผังเมืองรวม) ดังต่อไปนี้เท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย (เขตสีเหลืองและเขตสีส้ม)
2. ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม (เขตสีแดง)
3. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม (เขตสีม่วงอ่อน)
4. ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม (เขตสีเขียว)

ขั้นตอนที่ 2. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เลือกพื้นที่ตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษา ตามประเภทการใช้ที่ดิน

ขั้นตอนที่ 3. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 ครัวเรือน โดยแบ่งตามประเภทการใช้ที่ดิน ประเภทละ 125 ครัวเรือน

ขั้นตอนที่ 4. ในแต่ละเขตพื้นที่ที่ตกเป็นตัวอย่าง ทำการสุ่มครัวเรือน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) ให้ได้จำนวนตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดิน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย ขนาดของการถือครองที่ดิน ระยะเวลาการอยู่อาศัย แหล่งที่มาของข่าวสารทางด้านการผังเมือง

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ประกอบด้วย

1. ความรู้ความเข้าใจในการวางผังเมือง
- 2.ทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง
3. การมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง

นิยามปฏิบัติการ (Operational Definition)

อายุ หมายถึง อายุของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง (ปี)

การศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างจำแนกเป็น

1. ไม่ได้รับการศึกษา	2. ประถมศึกษาตอนต้น
3. ประถมศึกษาตอนปลาย	4. มัธยมศึกษาตอนต้น
5. มัธยมศึกษาตอนปลาย	6. อนุปริญญา
7.ปริญญาตรี	8. สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง ประเภทของการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกเป็น

1. ข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2. นักธุรกิจ
3. พนักงานภาคเอกชน	4. ค้าขายย่อย
5. รับจ้าง	6. แม่บ้าน
7. อาชีพอิสระและอื่น ๆ	

รายได้ หมายถึง เงินทั้งที่ได้รับในแต่ละเดือนของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง (เงินเดือน รวมทั้งดอกเบี้ยค่าเช่า รวมถึงผลตอบแทนจากงานพิเศษอื่น ๆ) (บาท)

ขนาดของการถือครองที่ดิน หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน โดยถูกต้องตามกฎหมายของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง (ตารางวา)

ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง

ประเภทของสื่อที่ใช้ในการรับข่าวสาร หมายถึง สื่อประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในการรับข่าวสารทั่ว ๆ ไปของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

แหล่งที่มาของข่าวสารทางด้านการผังเมือง หมายถึง สื่อในการรับรู้ข่าวสารทางด้านการผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ เพื่อน หนังสือพิมพ์ วิทยุ ป้ายประกาศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปทางประชากร ได้แก่ ประเภทการใช้ที่ดิน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย ประเภทของข่าวที่รับ (ภาคผนวก ก. ส่วนที่ 1)

ส่วนที่ 2. ความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง โดยแบ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการวางผังเมือง จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามดังนี้

- ปัจจุบันเมืองพัทยามีการประกาศใช้ผังเมืองรวมหรือไม่
- บ้านของท่านอยู่ในเขตผังเมืองรวมเมืองพัทยาหรือไม่
- ถ้าบ้านของท่านอยู่ในเขตผังเมืองรวมเมืองพัทยา ท่านทราบหรือไม่ว่าตามข้อกำหนดผังเมืองรวม บ้านท่านอยู่ในเขตสีอะไร
- ในเขตสีดังกล่าวข้างต้น หมายถึงที่ดินที่ถูกกำหนดให้ใช้เพื่ออะไร
- หน่วยงานใดเป็นผู้จัดทำผังเมืองรวมเมืองพัทยา
- ก่อนที่จะมีการวางผังเมือง ทางราชการจะต้องประกาศให้ประชาชนทราบหรือไม่
- การวางผังเมืองจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขทุก ๆ กี่ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ก่อนการประกาศใช้ผังเมืองรวม ทางราชการจะต้องจัดให้มีการประชุมประชาชนหรือไม่
- ถ้าผังเมืองรวมที่ประกาศใช้ทำให้ท่านเดือดร้อน ท่านมีสิทธิขอแก้ไขหรือไม่
- ถ้าท่านต้องการปลูกสร้างอาคาร ท่านจะต้องไปขออนุญาตกับหน่วยงานใด
- ผังเมืองรวมมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายหรือไม่
- การฝ่าฝืนไม่ทำตามผังเมืองรวมมีโทษตามกฎหมายหรือไม่

I

และข้อความเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามดังนี้

- ท่านเคยทราบข่าวการประชุมประชาชนเกี่ยวกับการวางผังเมืองหรือไม่
- ท่านเคยเข้าร่วมประชุมประชาชนเกี่ยวกับการวางผังเมืองหรือไม่
- ถ้าหากมีการเชิญชวนให้ประชาชนไปแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมเมืองพัทยา ท่านจะเข้าร่วมประชุมหรือไม่
- ท่านเคยแสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียนต่อทางราชการให้แก้ไขผังเมืองรวมเมืองพัทยาหรือไม่

ส่วนที่ 3. ทศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง

โดยมีข้อความสำหรับการวัดทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง จำนวน 12 ข้อ โดยข้อความจะมีทั้งเชิงนิยมและเชิงไม่นิยม ดังนี้

- การวางผังเมืองทำให้เมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- การวางผังเมืองทำให้เมืองมีความสวยงาม
- การวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหาการจราจร
- การวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมในเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวางผังเมืองเป็นการรื้อถอนสิทธิในการใช้ที่ดินของประชาชน
- การเจริญเติบโตของเมืองโดยปราศจากการวางแผนและการวางผังเมืองนั้นเป็นต้นเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม
- ประชาชนควรมีส่วนเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางผังเมือง
- การวางผังเมืองควรเป็นหน้าที่ของทางราชการเท่านั้น
- การวางผังเมืองช่วยให้การขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างเหมาะสม
- การวางผังเมืองในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของปัญหา
- การใช้ผังเมืองรวมที่ผ่านมา ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชน
- ควรยกเลิกพื้นที่สีเขียว เพื่อให้เจ้าของที่ดินใช้ประโยชน์ได้เต็มที่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการวิจัยที่จะต้องเชื่อมโยงสอดคล้องกับขั้นตอนอื่น ๆ กล่าวคือ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แนวคิด กรอบแนวความคิด เทคนิคการวัดและวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดังนั้นผู้วิจัยเลือกใช้วิธีเก็บข้อมูลใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) นี้ ได้ใช้วิธีการสำรวจเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนาม (Field Survey) เก็บข้อมูลจากประชากรเป้าหมายที่กระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 กันยายน ถึงวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2535

กรรมวิธีทางข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กรรมวิธีทางข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากงานในภาคสนามครบ 500 ตัวอย่างตามที่ต้องการแล้ว หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบ พร้อมทั้งทำการสร้างคู่มือลงรหัส

2. การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistic Package for the Social Sciences) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของประชากรและข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ประเภทการใช้ที่ดิน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย ขนาดของการถือครองที่ดิน ประเภทของข่าวสารที่รับ แหล่งที่มาของข่าวสารทางด้านผังเมือง ได้นำข้อมูลเหล่านี้มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนความรู้ในการวางผังเมืองทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง นำมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด

3. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ในการวางผังเมือง อันได้แก่ ประเภทการใช้ที่ดิน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย

ระยะเวลาของการอยู่อาศัย ขนาดของการถือครองที่ดิน แหล่งที่มาของ
ข่าวสารทางด้านผังเมือง โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

(Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่คาด
ว่ามีอิทธิพลต่อทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง อันได้แก่ ประเภทการใช้ที่ดิน
เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย
ระยะเวลาของการอยู่อาศัย ขนาดของการถือครองที่ดิน แหล่งที่มาของข่าว
สารทางด้านผังเมืองโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

(Stepwise Multiple Regression Analysis)

5. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่คาด
ว่ามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง อันได้แก่ ประเภทการใช้
ที่ดิน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะการครอบครอง
ที่อยู่อาศัย ระยะเวลาของการอยู่อาศัย ขนาดของการถือครองที่ดิน
แหล่งที่มาของข่าวสารทางด้านผังเมืองกับโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบ
ขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ
และการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation
Analysis)

สภาพทั่วไปของ เมืองพทยา

ประวัติความเป็นมา

จากประวัติศาสตร์เดิมเมืองพทยาเคยเป็นสถานที่ตั้งทัพของ พระยาตาก เมื่อปี พ.ศ.2310 ซึ่งท่านได้ยกทัพเพื่อออกมาหาสมัครพรรคพวก กลับไปกู้เอกราช ก่อนจะเสียกรุงให้แก่พม่า 3 เดือน แล้วจึงเดินทางต่อไป ตีเมืองจันทบุรี โดยที่บริเวณนี้มีทำเลดี มีลมทะเลชื่อลมพทยา คือลมที่พัดมาจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นจึงเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า "หมู่บ้านพทยา" ต่อมาเปลี่ยนเป็น "พทยา" และต่อมาพทยาก็ได้เปลี่ยนจากหมู่บ้านชายทะเลที่สงบ มาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตากอากาศที่ทันสมัยดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากพทยาได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว หน่วยงานปกครองที่เป็นสุขาภิบาลอยู่เดิมไม่อาจจะบริหารงาน และให้บริการ ได้ทันกับความเจริญอย่างรวดเร็วดังกล่าวได้ รัฐบาลจึงได้ยุบสุขาภิบาลนาเกลือและให้จัดตั้งเป็นเมืองพทยา เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2521 โดยเมืองพทყามีฐานะเทียบเท่าเทศบาลนคร

สภาพภูมิศาสตร์

1. ที่ตั้ง

เมืองพทยาตั้งอยู่ที่เส้นรุ้งที่ 13 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101 องศาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 150 กิโลเมตร อยู่ในท้องที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยมีพื้นที่ 4 ตำบล คือ ตำบลนาเกลือ(รวมเกาะล้านเกาะครก และเกาะสาก) ตำบลหนองปรือ บางส่วนของตำบลห้วยใหญ่ และบางส่วนของตำบลหนองปลาไหล

2. พื้นที่

เมืองพัทยามีพื้นที่ทั้งหมด	208.1	ตารางกิโลเมตร
พื้นดิน	53.44	ตารางกิโลเมตร
พื้นน้ำ	154.66	ตารางกิโลเมตร
พื้นที่เกาะล้าน	4.07	ตารางกิโลเมตร

รวมความยาวชายหาดยาวประมาณ 15 กิโลเมตร

3. อาณาเขต

ทิศเหนือ	เริ่มจากแนวคลองกระทิงลาย
ทิศตะวันออก	ขนานกับถนนสุขุมวิท (ห่างจากถนน สุขุมวิทไปทางตะวันออก 900 เมตร)
ทิศใต้	จดเขตพื้นที่ตำบลห้วยใหญ่
ทิศตะวันตก	ขนานกับแนวฝั่งทะเล (ซึ่งห่างออกไป ประมาณ 12 กิโลเมตร)

4. ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบฝั่งทะเลมีชายหาด และเกาะแก่งซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการการท่องเที่ยว

5. สภาพทางภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของเมืองพัทยาก็มีลักษณะเดียวกับลักษณะบริเวณฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกของอ่าวไทยทั่วไปกล่าวคือ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมสภาพอากาศมีลักษณะร้อนชื้น ในฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัด มีลมบกลมทะเลพัดเข้าออกทำให้อากาศทั่วไปเย็นสบาย อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27 องศาเซลเซียส ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมโดยมีปริมาณน้ำฝนตกเฉลี่ยประมาณ 1,500 มิลลิเมตรต่อปี

ประชากร

จำนวนประชากรในเขตเมืองพัทยา ตามสถิติทะเบียนราษฎร
ของเมืองพัทยา เมื่อสิ้นเดือนมีนาคม 2535 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น
59,673 คน แยกเป็น

- ชาย 31,051 คน
- หญิง 28,622 คน

มีความหนาแน่นของประชากรประมาณ 1,105 คน/ตารางกิโล
เมตร จากตัวเลขที่ปรากฏอยู่ชี้ให้เห็นว่าเมืองพัทยามีประชากรไม่หนาแน่น
แต่ข้อเท็จจริงแล้วประชากรในเมืองพัทยอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เนื่องจาก
เป็นเมืองท่องเที่ยวและมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการปลูกสร้าง
อาคารที่พัก โรงแรมต่าง ๆ มากมาย ทำให้เมืองพัทยามีทั้งจำนวนนัก
ท่องเที่ยวและแรงงานที่เข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นประชากร
แฝง ที่มีได้แจ้งย้ายเข้าตามกฎหมายทะเบียนราษฎรอยู่เป็นจำนวนมาก

อาชีพ

เมืองพัทยามีลักษณะที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวแห่งหนึ่ง
ของภาคตะวันออก ประชากรส่วนใหญ่ของเมืองพัทยามีประกอบอาชีพด้าน
การอำนวยความสะดวกและจัดหาสิ่งบันเทิงต่าง ๆ เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว
ซึ่งมีประชากรประกอบอาชีพนี้ถึงร้อยละ 87 ส่วนที่เหลือประกอบอาชีพ
เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการประมง

การศึกษา

เมืองพัทยามีสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเมืองพัทยา	10 โรงเรียน
2. โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน	6 โรงเรียน
3. โรงเรียนมัธยมศึกษา	2 โรงเรียน
4. โรงเรียนอาชีวศึกษา	1 โรงเรียน

ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ของเมืองพัทยานับถือศาสนาพุทธ รองลงมา ได้แก่ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์

สถานที่ประกอบพิธีศาสนาในเมืองพัทยานี้มีดังนี้

- วัดในพระพุทธศาสนา	9 วัด
- สำนักสงฆ์	2 แห่ง
- มัสยิด หรือสุเหร่าในศาสนาอิสลาม	5 แห่ง
- โบสถ์คริสต์	3 แห่ง

ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานและการใช้ที่ดิน

1. ลักษณะการใช้ที่ดิน

ในอดีต การใช้ที่ดินของเมืองพัทยาซึ่งเป็นชุมชนชายทะเล ฝั่งตะวันออก มีลักษณะชุมชนจับกลุ่มเป็นแนวยาวตามชายฝั่งทะเล โดยมีชุมชนนาเกลือเป็นศูนย์กลางชุมชนดั้งเดิมของเมืองพัทยา เป็นที่ตั้งของร้านค้า และชุมชนชนบท ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมือง พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ตั้งของโรงแรม กิจการค้าและบริการ และกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตลอดแนวอ่าวพัทยา ส่วนตอนใต้ซึ่งถูกกั้นด้วยเขาพระตำหนัก ยังคงเป็นชายทะเลที่มีการปลูกสร้างอาคารค่อนข้างเบาบาง พื้นที่ส่วนหลังสิ่งปลูกสร้างตามแนวฝั่งดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นที่ลุ่ม และมีการเกษตรปะปนอยู่จนจดทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ส่วน ผังตะวันออกทางถนนสุขุมวิทยังคงเป็นที่ทำการเกษตรอยู่มาก สามารถจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินได้ดังนี้

ย่านพาณิชยกรรม แยกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ย่านธุรกิจการท่องเที่ยว ตั้งอยู่ระหว่างแนวอ่าวพัทยา มีความยาว 2.8 กิโลเมตร และถนนพัทยาสาย 2 ประกอบด้วยโรงแรมขนาดใหญ่และขนาดกลางภัตตาคาร บาร์ ไนท์คลับ การค้าและธุรกิจการท่องเที่ยว

2. ย่านการค้า ได้แก่ ตลาด ร้านค้าปลีก ค้าส่ง รวมกลุ่มอยู่บริเวณชุมชนนาเกลือ ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองพัทยา

ย่านพักอาศัย ส่วนใหญ่รวมกลุ่มอยู่ทางตอนเหนือของเมืองพัทยา และด้านถนนพัทยาสาย 2 รวมทั้งสองฝั่งถนนถนนพัทยาคอนโดและพัทยานาโต้

ย่านอุตสาหกรรม มีอยู่บ้างบริเวณตอนเหนือของเมืองพัทยา ส่วนใหญ่เป็นโรงแป่งมันสำปะหลังซึ่งเสื่อมสภาพแล้ว ยังคงเปิดดำเนินการเพียงบางโรงเท่านั้น

ย่านพักผ่อนหย่อนใจ ที่เห็นได้ชัดได้แก่ บริเวณริมชายทะเลอ่าวพัทยาชายทะเลนาจอมเทียน ซึ่งเป็นชายหาดสาธารณะ

ในปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 61 (พ.ศ.2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 ให้ใช้ผังเมืองรวมบังคับในที่ที่ ตำบลหนองปลาไหล ตำบลนาเกลือ ตำบลหนองปรือ และตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยมีมุ่งเน้นเพื่อการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต

การควบคุมการใช้ที่ดิน จากสถิติการขออนุญาตการใช้ที่ดินในเขตเมือง พัทยา ที่รวบรวมโดยกองช่าง เมืองพัทยา พบว่ายังไม่มีการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวมเมืองพัทยา

(ธันวาคม 2535)

2. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร

การคมนาคมเมืองพัทยา สามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงได้อย่างสะดวก คือ

ทางบก สามารถติดต่อกับทางรถยนต์โดยเฉพาะเส้นทางกรุงเทพฯ-พัทยา โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิท) ซึ่งเป็นทางหลวงสายแรกของภาคตะวันออกและทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 (ถนนระยอง-ตัดใหม่)

ทางน้ำ มีเรือแล่นไปตามเกาะต่าง ๆ และแล่นไปตามจังหวัดใกล้เคียงได้

ทางอากาศ บริษัทเอกชนได้ดำเนินการเปิดสายการบิน โดยใช้สนามบิน อู่ตะเภา อ.สัตหีบ เป็นท่าอากาศยาน

การคมนาคมในท้องที่เขตเมืองพัทยา ถนนสายหลักในเขตเมืองพัทยาเป็นถนนเชื่อมเส้นทางระหว่างชุมชน เช่น ถนนสายชายหาดพัทยา ถนนพัทยาสาย 2 ถนนพัทยาใต้ ถนนพระตำหนัก ถนนสายชายหาดนาจอมเทียน ถนนพัทยา-นาเกลือ ถนนพัทยาสาย 3 ซึ่งเมืองพัทยากำลังปรับปรุงถนนลูกรังให้เป็นถนน ค.ส.ล. การสัญจรในเขตเมืองพัทยามีรถสองแถวบริการ จำนวน 680 คัน ซึ่งมีให้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง

การสื่อสาร การสื่อสารและสื่อมวลชนในเมืองพัทยา มีดังนี้

1. สถานีวิทยุ จำนวน 2 สถานี ได้แก่

สถานีวิทยุ สทร. 5 พัทยา ตั้งอยู่บนเขาพระตำหนัก

สถานีวิทยุ อสมท.พัทยา ตั้งอยู่ที่โรงแรมรอยัลคัลิฟ บีช

2. โทรทัศน์ทางสาย 2 แห่ง คือ เอสทีวี และทีทีวี

3. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น มีหนังสือพิมพ์เมืองพัทยา ซึ่งออก

เป็นประจำทุกเดือน นอกจากนั้นยังมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอีก 3 ฉบับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 3 แห่ง ที่ตำบลนาเกลือ
พทยาใต้ และเกาะล้าน

5. ชุมสายโทรศัพท์ 1 แห่ง

6. ศูนย์โทรคมนาคม 1 แห่ง

3. ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ระบบไฟฟ้า ปัจจุบันการดำเนินการจำหน่ายไฟฟ้าให้กับ
ประชาชนในเขตเมืองพทยา อยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าอาเภอ
บางละมุง ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทั่วครัวเรือน จากสถิติการใช้กระแสไฟฟ้า
ในปี 2532 การรไฟฟ้าอาเภอบางละมุงมีการใช้ 302,357,688 กิโลวัตต์ มี
จำนวนผู้ใช้ 29,183 ราย สำหรับเมืองพทยาในฐานะหน่วยการปกครอง
ท้องถิ่น มีหน้าที่รับผิดชอบแต่เฉพาะการจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะตามริมถนน
ต่าง ๆ และที่สาธารณะภายในเขตเมืองพทยา

ระบบประปา การดำเนินการกิจการประปา ปัจจุบันอยู่ในความ
รับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาคพทยา-นาเกลือ โดยอาศัยแหล่งน้ำดิบ
จากอ่างเก็บน้ำมาบประชัน และอ่างเก็บน้ำหนองค้อ มีกำลังการผลิตวันละ
ประมาณ 42,000 ลูกบาศก์เมตร หรือประมาณ 15 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี
แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการกับผู้น้ำ เนื่องจากเมืองพทยามีการ
ขยายตัวของเมืองและประชากร ตลอดจนนักท่องเที่ยวในอัตราที่สูง

ระบบบำบัดน้ำเสีย เมืองพทยา มีพื้นที่ดินประมาณ 54
ตารางกิโลเมตร แต่ระบบบำบัดน้ำเสียของเมืองสามารถบำบัดน้ำเสียใน
เนื้อที่เพียง 1.04 ตารางกิโลเมตรเท่านั้น จากการประมาณการพบว่า ใน
แต่ละวันเมืองพทยา มีน้ำเสียเกิดขึ้น 30,000 ลูกบาศก์เมตร แต่ประสิทธิภาพ
ของระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่สามารถรับน้ำเสียได้เพียง 13,000 ลูกบาศก์
เมตร/วัน เท่านั้น ซึ่งทำให้เกิดมลภาวะสิ่งแวดล้อม

การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เมืองพทยาใช้วิธีการ
กำจัดขยะแบบโลกกลบ (Sanitary Landfill) พื้นที่กำจัดขยะมีเนื้อที่ 35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไร่ อยู่นอกเขตเมืองพัทธยาประมาณ 12 กิโลเมตร

สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ท่องเที่ยว

ในเขตเมืองพัทธยา มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่มีชื่อเสียง คือ ชายหาดพัทธยา นอกจากนี้ก็มีสนามเด็กเล่นนาเกลือ สนามเด็กเล่นสาม แยกธรรมดาและโครงการสวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติเมืองพัทธยา โครงการ อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสิน ซึ่งเป็นสวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 165 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนจำนวนประชากร ต่อพื้นที่สวนสาธารณะ โดยใช้มาตรฐานประชากร 1,000 คน ต่อพื้นที่ 1.8 ไร่ จะพบว่าปัจจุบันเขตผังเมืองรวมพัทธยามีประชากรอยู่ทั้งหมด 71,871 คน มีสัดส่วนจำนวนประชากรต่อพื้นที่สวนสาธารณะเป็น 1,000 คน ต่อพื้นที่ 230 ไร่ ซึ่งนับว่าสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้สถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพียงพอแก่ การพักผ่อนหย่อนใจ

สถานที่ท่องเที่ยวของเมืองพัทธยา ได้แก่

1. หาดพัทธยา เป็นชายหาดที่เด่น และสะอาดตาของ พัทธยามีถนนตัดเลียบชายหาดตลอดสาย ยาวประมาณ 3 กิโลเมตร บริเวณ หาดมีต้นไม้ให้ร่มเงาอยู่เป็นระยะ ๆ เหมาะสำหรับการพักผ่อนและเล่นน้ำ นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำอย่างครบถ้วน

2. เขาพัทธยา เป็นภูเขาเตี้ย ๆ มีถนนลาดยาวไป จนถึงยอดเขาเมื่อมองลงมาจากยอดเขาจะสามารถมองเห็นหาดพัทธยาทั้งหมด เป็นอ่าวโค้งรูปครึ่งวงกลม นอกจากนี้ยังเป็นที่พักฐานพระพุทธรูปปาง ต่าง ๆ

3. หาดนาจอมเทียน อยู่ห่างจากหาดพัทธยาประมาณ 6 กิโลเมตร โดยมีเขาพัทธยาคั่นอยู่ระหว่างกลางและมีสิ่งอำนวยความสะดวก ในด้านการท่องเที่ยว เช่นเดียวกันกับหาดพัทธยา

4. เกาะต่าง ๆ ในบริเวณอ่างพัทธยามีเกาะแก่ง หลายแห่ง ซึ่งมีสภาพเหมาะแก่การท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก ฯลฯ เกาะต่าง ๆ เหล่านี้มีระยะทาง
ห่างจากฝั่งทะเลประมาณ 8 กิโลเมตร และใช้เวลาในการเดินทางประมาณ
40 นาที บริเวณรอบเกาะมีหินปะการังที่สวยงามให้นักท่องเที่ยวได้ชมโดย
เรือท้องกระจก สถานที่ท่องเที่ยวเมืองพัทยา ได้รับความนิยมนัก
ท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาก เนื่องจากอยู่ไม่ไกล การ
คมนาคมสะดวก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วม
 ร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
 ถิ่นที่ถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 500 ฉบับ โดยรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์
 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ภายในเขตเมืองพัทยา ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้นำ
 เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. คุณลักษณะและข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง
2. ระดับความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง
 ของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อความรู้ ทักษะ
 และการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตก
 เป็นตัวอย่าง
4. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลกับความรู้ ทักษะและการมี
 ส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง
5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมใน
 การวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะและข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง

ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างอาศัยอยู่ในประ เภทการใช้ที่ดินตามผัง
 เมืองรวม (แผนที่ที่ 3.1) ดังต่อไปนี้ ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างอาศัยอยู่
 ในประ เภทการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย ประ เภทการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชย์กรรม
 ประ เภทการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม และประ เภทการใช้ที่ดินเพื่อเกษตร

กรรม โดยกำหนดประชากรในแต่ละประเภทการใช้ที่ดินในสัดส่วนที่เท่า ๆ กันคือ ร้อยละ 25

จากการศึกษา พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างประกอบด้วย เพศชายและเพศหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน โดยมีประชากรเพศชายที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 59.8 และประชากรเพศหญิงที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 40.2 และประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยประมาณ 36 ปี โดยที่อาศัยอยู่ในเมืองพัทยาเฉลี่ย 18 ปี

ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างจบการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 35.6 รองลงมาร้อยละ 29.6 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 19.4 จบการศึกษาในระดับวิชาชีพหรืออนุปริญญา และร้อยละ 14.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป นอกนั้นเป็นประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างไม่ได้รับการศึกษา

ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างมีอาชีพค้าขายย่อยร้อยละ 30.6 รองลงมาร้อยละ 23.8 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 19.4 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท ในภาคเอกชน ร้อยละ 12.2 เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ และร้อยละ 3.8 มีอาชีพธุรกิจพาณิชย์ นอกนั้นทำอาชีพอิสระและอื่น ๆ เช่น แพทย์ หนายความ ทำธุรกิจบริการ แม่บ้านและอื่น ๆ ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างมีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ 7,200 บาทต่อเดือน

ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองถึงร้อยละ 79.0 นอกนั้นเป็นผู้ที่เช่าหรืออาศัยอยู่กับบุคคลอื่น ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองมีขนาดการถือครองที่ดินเฉลี่ย 183 ตารางวา

ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประเภทโทรทัศน์ร้อยละ 26.6 รองลงมาร้อยละ 23.4 จะรับข่าวสารจากสื่อทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ วิทยุ หนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ ร้อยละ 22.8 รับข่าวสารจากโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 19.0 ติดตามข่าวสารจากสื่อประเภทวิทยุและโทรทัศน์ และร้อยละ 7.8 จะติดตามข่าวสารจากสื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทโทรทัศน์ นอกนั้นจะติดตามข่าวสารจากสื่อเพียงประเภทเดียว คือ วิทยุหรือหนังสือพิมพ์

จากการศึกษาพบว่า แหล่งที่มาข่าวสารในการวางแผนเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ร้อยละ 6.2 ได้รับข่าวสารในการวางแผนเมืองจากป้ายประกาศของทางราชการ ร้อยละ 6.0 ได้รับข่าวสารในการวางแผนเมืองจากเพื่อนหรือคนรู้จัก ร้อยละ 4.8 ได้รับข่าวสารในการวางแผนเมืองจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ร้อยละ 0.4 ได้รับข่าวสารในการวางแผนเมืองจากหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง และประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างถึงร้อยละ 77.0 ไม่เคยได้รับข่าวสารในการวางแผนเมือง (ตารางที่ 5.1 และตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.1

คุณลักษณะของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง

คุณลักษณะ	ร้อยละ
ประเภทการใช้ที่ดิน	100.0 (500)
การใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย	25.0
การใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม	25.0
การใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม	25.0
การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	25.0
เพศ	100.0 (500)
ชาย	59.8
หญิง	40.2
ระดับการศึกษา	100.0 (500)
ไม่ได้รับการศึกษา	1.2
ประถมศึกษา	35.6
มัธยมศึกษา	29.6
วิชาชีพ หรืออนุปริญญา	19.4
ปริญญาตรีขึ้นไป	14.2
ลักษณะอาชีพ	100.0 (500)
ข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ	12.2
นักธุรกิจ	3.8
พนักงานภาคเอกชน	19.4
ค้าขายย่อย	30.6
รับจ้าง	23.8

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

คุณลักษณะของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง

คุณลักษณะ	ร้อยละ
แม่บ้าน	3.0
อาชีพอิสระและอื่น ๆ	7.2
ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย	100.0 (500)
เป็นเจ้าของบ้าน	79.0
ไม่เป็นเจ้าของ	21.0
สื่อในการรับข่าวสาร	100.0 (500)
วิทยุ	7.0
โทรทัศน์	26.6
หนังสือพิมพ์	7.8
วิทยุและโทรทัศน์	8.6
วิทยุและหนังสือพิมพ์	3.8
โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์	22.8
วิทยุ, โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์	23.4
แหล่งที่มาของข่าวสารในการวางแผนเมือง	100.0 (500)
เพื่อน	6.0
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	4.8
หนังสือพิมพ์ส่วนกลาง	.4
วิทยุ	4.8
ป้ายประกาศ	6.2
อื่น ๆ	.8
ไม่ทราบ	77.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดของตัวแปร
(จำนวนหน่วยวิเคราะห์ = 500)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
		มาตรฐาน		
อายุ(ปี)	36.3920	9.2871	67.000	20.000
รายได้(บาท)	7212.0800	5254.7571	50000.000	2000.000
ขนาดของการ ถือครองที่ดิน (ตารางวา)	183.5620	666.8983	10000.000	0
ระยะเวลา ของการอยู่ อาศัย(ปี)	18.0900	12.4157	64.000	5.000
ความรู้เกี่ยวกับ ผังเมือง(คะแนน)	4.0640	2.8929	12.000	0
ทัศนคติต่อ ผังเมือง(คะแนน)	3.4562	.2651	4.167	2.667
การมีส่วนร่วม ในการวาง ผังเมือง(คะแนน)	.4660	.5635	2.000	0

ส่วนที่ 2 ระดับความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผัง เมืองของ ประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง

2.1 ระดับความรู้ในเรื่องการวางผัง เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง

การวัดและการจัดระเบียบข้อมูลต่าง ๆ ในการศึกษาถึง
ระดับความรู้ในการวางผังเมืองที่ได้จากการสำรวจประชากรที่ตกเป็นตัว
อย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามเพื่อหาระดับความรู้ในการวางผังเมือง
จำนวน 12 ข้อ

สำหรับการให้คะแนนในกรณีนี้ ผู้ที่ตอบถูกจะได้คะแนน
1 ผู้ที่ตอบผิดจะได้คะแนน 0 จากคำตอบแต่ละข้อของแต่ละคน เมื่อนำมา
รวมกันจะได้คะแนนรวม ซึ่งคะแนนรวมสูงสุดเท่ากับ 12 คะแนน ดังนั้น
ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากที่สุด คือ ผู้ที่มีความรู้ในการวางผังเมืองมากที่สุด

เมื่อนำคะแนนความรู้ในการวางผังเมือง มาวิเคราะห์หาความ
สัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างคะแนนความรู้ ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีการวัดระดับช่วง
(interval) กับตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นตัวแปรกลุ่ม ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย
(means)

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมืองกับ
ประเภทการใช้ที่ดิน พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม
กรรม และประเภทการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีความรู้ในการวางผังเมือง
สูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย และประเภทการใช้
ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย
มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.97 ผู้ที่อาศัยอยู่ใน
ประเภทการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรมมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมือง
เท่ากับ 3.86 ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 4.25 ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 4.16

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมืองกับเพศของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองแตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมือง เท่ากับ 4.35 เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.63

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมืองกับอายุของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 35 ปี จะมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองมากกว่ากลุ่มประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุในกลุ่มอื่น ๆ และประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างในกลุ่มอายุอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 4.23 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.89 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.93 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 46 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.80

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมือง กับระดับการศึกษาของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษาจะมีมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองน้อยที่สุด และประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับสูงขึ้นไป จะมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองมากขึ้น โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น จะมีมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองแตกต่างกันเล็กน้อย โดยสรุปประชากรที่มีการศึกษามาก

จีนจะมีความรู้ด้านการวางผังเมืองสูงขึ้น โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 2.50 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.38 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.58 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 5.26

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมือง กับ รายได้ของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างยิ่งมีรายได้สูงขึ้นจะมีความรู้ในการวางผังเมืองมากขึ้น ประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 4,000 บาท มีค่าเฉลี่ยความรู้ต่ำสุดเท่ากับ 3.00 ประชากรที่มีรายได้ 8,001 บาท ขึ้นไป จะมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองประมาณ 5.6

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมือง กับ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่เป็นเจ้าของบ้าน จะมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 4.23 มากกว่าประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นเจ้าของบ้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.41

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมือง กับ ขนาดของการถือครองที่ดินของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีขนาดการถือครองที่ดินต่ำกว่า 50 ตารางวา จะมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองน้อยกว่ากลุ่มประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีขนาดการถือครองที่ดินในกลุ่มอื่น ๆ และประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีขนาดการถือครองที่ดินในกลุ่ม 51-100 ตารางวา และ 101-150 ตารางวา จะเป็นกลุ่มประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวาง

ผังเมืองมากกว่ากลุ่มอื่น โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดิน

น้อยกว่า 50 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.55 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินระหว่าง 51-100 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 5.06 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินระหว่าง 101-150 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 5.88 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินระหว่าง 151-200 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 4.68 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินมากกว่า 201 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 4.00

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในการวางผังเมือง กับ ระยะเวลาการอยู่อาศัยของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเมืองพัทยาตั้งแต่ 11-15 ปี จะมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเมืองพยาน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.44 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยในเมืองพัทยาระหว่าง 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองสูงขึ้นเป็น 4.28 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยในเมืองพัทยาระหว่าง 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองสูงสุดเท่ากับ 5.16 แต่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยในเมืองพัทยานานกว่า 16 ปี มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองลดต่ำลงเหลือเท่ากับ 3.68

ตารางที่ 5.3

แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ในเรื่องการวางผังเมืองกับตัวแปรต่าง ๆ

=====		
ตัวแปรอิสระ	ค่าคะแนนความรู้ในการวางผังเมือง	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รวม	4.0640	2.8802
เขตการใช้ที่ดิน		
ที่อยู่อาศัย	3.9760	2.7982
พาณิชยกรรม	3.8640	3.2112
อุตสาหกรรม	4.2560	2.7501
เกษตรกรรม	4.1600	2.8067
เพศ		
ชาย	4.3512	2.8802
หญิง	3.6368	2.8657
อายุ		
<=35	4.2368	2.9982
36-40	3.8925	2.8071
41-45	3.9388	2.5772
>=46	3.8043	2.8371
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	2.5000	2.9496
ประถมต้น	3.3876	2.5603
ประถมปลาย	3.5811	2.6394
ระดับมัธยม	5.2619	3.0725

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

แสดงค่าเฉลี่ยความรู้ในเรื่องการวางผังเมืองกับตัวแปรต่าง ๆ

=====		
ตัวแปรอิสระ	ค่าคะแนนความรู้ในการวางผังเมือง	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระดับรายได้		
<= 4000	3.0000	2.4593
4001- 8000	3.9632	2.8373
8001-12000	5.6250	2.7802
>=12001	5.6170	3.0400
ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย		
เจ้าของบ้าน	4.2354	2.9199
ไม่เป็น	3.4190	2.7061
ขนาดของการถือครองที่ดิน		
<= 50	3.5532	2.7283
51-100	5.0625	2.9551
101-150	5.8824	2.8697
151-200	4.6857	2.8571
>=201	4.0000	2.9635
ระยะเวลาของการอยู่อาศัย		
<= 5	3.4400	2.9732
6- 10	4.2819	2.9215
11- 15	5.1607	3.0378
>= 16	3.6883	2.7517

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ระดับทัศนคติที่มีต่อการวางผัง เมืองของประชากรที่ตก เป็น ตัวอย่าง

การวัดทัศนคติ ที่มีต่อการวางผังเมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง เริ่มด้วยการรวบรวมและเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมี ทั้งหมด 12 ข้อ ข้อความแต่ละข้อความจะมีทางเลือกตอบได้ 5 ทาง ตั้งแต่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถ้าตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งจะได้ 5 คะแนน เห็นด้วย 4 คะแนน ไม่แน่ใจได้ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วยได้ 2 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งได้ 1 คะแนน และข้อความในเชิงไม่นิยม จะให้ค่าคะแนนกลับกัน ดังนี้เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้ 1 คะแนน เห็นด้วย 2 คะแนน ไม่แน่ใจได้ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วยได้ 4 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งได้ 5 คะแนน

จากการวิเคราะห์ระดับทัศนคติ โดยการหาค่าฐานนิยม (mode) พบว่าประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 70.6 เห็นด้วยกับการวางผังเมืองช่วยให้เมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ 77.0 เห็นด้วยกับการวางผังเมืองทำให้เมืองมีความสวยงาม ร้อยละ 63.0 เห็นด้วยว่าการวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหาการจราจรได้ ร้อยละ 70.0 เห็นด้วยว่าการวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมในเมืองได้ และร้อยละ 40.0 ไม่เห็นด้วยที่กล่าวว่าวางผังเมืองเป็นการรบกวนสิทธิการใช้ที่ดินของประชาชนและประชาชนที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 63.2 เห็นด้วยว่าการเจริญเติบโตของเมืองโดยปราศจากการวางแผนและวางผังเมืองเป็นต้นเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 62.0 เห็นด้วยว่าประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางผังเมืองและร้อยละ 38.8 ไม่เห็นด้วยว่าการวางผังเมืองควรเป็นหน้าที่ของทางราชการเท่านั้น ร้อยละ 71.2 เห็นด้วยว่าการวางผังเมืองช่วยให้การขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างเหมาะสม ร้อยละ 43.4 ไม่เห็นด้วยที่ว่าการใช้ผังเมืองรวมที่ผ่านมาก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ที่ดินของประชาชน และร้อยละ 40.6 ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 5.4

แสดงระดับทัศนคติที่มีต่อการวางผัง เมือง
และฐานนิยมของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	รวม	จำนวน
	อย่างสูง		อย่างสูง				
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)		
1. การวางผังเมืองทำให้เมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	23.6	70.6	4.0	1.8	0	100.0	4
2. การวางผังเมืองทำให้เมืองมีความสวยงาม	17.4	77.0	2.6	2.6	0.4	100.0	4
3. การวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหามลภาวะ	22.4	63.0	9.4	5.0	0.2	100.0	4
4. การวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหาคอนgestionในเมือง	16.0	70.0	9.4	3.2	3.2	100.0	4
5. การวางผังเมืองเป็นการรบกวนสิทธิในการใช้ที่ดินของประชาชน	1.2	13.4	38.2	40.0	40.0	100.0	2
6. การเจริญเติบโตของเมือง โดยปราศจากการวางแผนและการวางผังเมืองนั้นเป็นต้นเหตุของปัญหาอื่น ๆ อีกด้วย	16.6	63.2	15.6	4.6	0	100.0	4
7. ประชาชนควรมีส่วนเข้ามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางผังเมือง	24.2	62.0	7.8	5.0	1.0	100.0	4
8. การวางผังเมืองควรเป็นหน้าที่ของทางราชการเท่านั้น	7.6	38.2	12.4	38.8	3.0	100.0	2
9. การวางผังเมืองช่วยให้การขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างเหมาะสม	7.0	71.2	17.2	4.0	0.6	100.0	4
10. การวางผังเมืองในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสภาพการของชุมชน	0	8.4	35.0	43.4	12.2	100.0	2
11. การไม่มีผังเมืองรวมที่นำมาใช้ให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชน	1.4	14.2	29.8	48.0	6.6	100.0	2
12. ควรยกเลิกผังเมือง เพื่อให้เจ้าของที่ดินใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มที่	5.0	24.8	23.8	40.6	5.8	100.0	2

ต่อการยกเลิกพื้นที่สีเขียว เพื่อให้เจ้าของที่ดินได้ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเต็มที่ (ตารางที่ 5.4)

โดยสรุป พบว่าประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อการวางผังเมือง และเมื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ โดยการหาค่าเฉลี่ย (means) พบว่า

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับประเภทการใช้ที่ดินของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ทุกประเภทมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.43 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.46 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยในประเภทการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.51 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.41

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับเพศของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.45 เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมืองเท่ากับ 3.45

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับอายุของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทุกกลุ่มอายุมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.47 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุ ระหว่าง 36-40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปี มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.46 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง เท่ากับ 3.45 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 46 ปี มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.39

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับ ระดับการศึกษาของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทุกระดับการศึกษามีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.43 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ในระดับประถมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.42 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.42 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง 3.51

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับ รายได้ของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทุกระดับรายได้มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 4,000 บาท มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.44 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 4,001-8,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง เท่ากับ 3.43 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 8,001-12,001 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง 3.53 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 12,001 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.52

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า

ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งที่เป็นเจ้าของที่ดินและไม่เป็นเจ้าของที่ดิน มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่เป็นเจ้าของบ้าน มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.45 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่เป็นเจ้าของบ้านมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.46

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับ ขนาดของการถือครองที่ดินของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทุกกลุ่มของขนาดการถือครองที่ดิน มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินจำนวนน้อยกว่า 50 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.46 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินจำนวน 51-100 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.46 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินจำนวน 101-150 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.43 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินจำนวน 151-200 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.38 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการถือครองที่ดินมากกว่า 201 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.43

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง กับ ระยะเวลาของการอยู่อาศัยในเมืองพทยาของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่าประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทุกช่วงของระยะเวลาการอยู่อาศัยในเมืองพทยา มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่ในเมืองพทยาน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.47 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่ในเมืองพทยา 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.47 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่ในเมืองพทยา 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยของ

ทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองเท่ากับ 3.48 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่
อยู่ในเมืองพัฒนานานกว่า 16 ปี มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง
เท่ากับ 3.43 (ตารางที่ 5.5)

ตารางที่ 5.5

แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองกับตัวแปรต่าง ๆ

=====		
ตัวแปรอิสระ	ระดับทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รวม	3.456	.2651
ประเภทการใช้ที่ดิน		
ที่อยู่อาศัย	3.4340	.2414
พาณิชยกรรม	3.4640	.2471
อุตสาหกรรม	3.5140	.2468
เกษตรกรรม	3.4127	.3109
เพศ		
ชาย	3.4590	.2665
หญิง	3.4519	.2635
อายุ		
<=35	3.4724	.2724
36-40	3.4695	.2637
41-45	3.4592	.2580
>=46	3.3940	.2428
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	3.4306	.3433
ประถมต้น	3.4246	.2550
ประถมปลาย	3.4229	.2223
ระดับมัธยมขึ้นไป	3.5198	.2964

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองกับตัวแปรต่าง ๆ

ตัวแปรอิสระ	ระดับทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
รายได้		
<= 4000	3.4480	.2267
4001- 8000	3.4314	.2713
8001-12000	3.5387	.2654
>=12001	3.5230	.2988
ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย		
เจ้าของบ้าน	3.4549	.2574
ไม่เป็น	3.4611	.2935
ขนาดของการถือครองที่ดิน		
<=50	3.4678	.2601
51-100	3.4661	.2716
101-150	3.4363	.2741
151-200	3.3810	.1942
>=201	3.4381	.3019
ระยะเวลาของการอยู่อาศัย		
<=50	3.4733	.2426
6-10	3.4738	.2905
11-15	3.4807	.2683
>=16	3.4340	.2440

2.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการวางผัง เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง

การวัดและการจัดระเบียบข้อมูลต่าง ๆ ในการศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองที่ได้จากการสำรวจประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามเพื่อหาระดับการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง จำนวน 4 ข้อ

สำหรับการให้คะแนนในกรณีนี้ ผู้ที่ตอบถูกจะได้คะแนน 1 ผู้ที่ตอบผิดจะได้คะแนน 0 จากคำตอบแต่ละข้อของแต่ละคน เมื่อนำมารวมกันจะได้คะแนนรวม ซึ่งคะแนนรวมสูงสุดเท่ากับ 4 คะแนน ดังนั้นผู้ที่ได้คะแนนรวมมากที่สุด คือ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวางผังเมืองมากที่สุด

เมื่อนำคะแนนการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างคะแนนการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีการวัดระดับช่วง (interval) กับตัวแปรอิสระ ด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (means) พบว่า

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองกับประเภทการใช้ที่ดิน พบว่าประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองมากกว่ากลุ่มการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างอาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยของความรู้ในการวางผังเมือง เท่ากับ 0.40 ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.41 ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.53 ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง เท่ากับ 0.51

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองกับเพศของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองแตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง เท่ากับ 0.48 ซึ่งสูงกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง 0.43

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองกับอายุของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 46 ปี จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองมากกว่ากลุ่มประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุในกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 35 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.44 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.44 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.40 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 46 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.46

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง กับระดับการศึกษาของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ถ้าประชากรมีการศึกษาสูงขึ้นจะมีส่วนร่วมมากขึ้นคือ ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาค่ำที่สุดจะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองน้อยที่สุด และประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองมากที่สุด โดยที่ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมต้นและประถมปลาย มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองไม่แตกต่างกัน โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการ

วางผังเมืองเท่ากับ 0.1 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.40 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.46 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.54

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง กับรายได้ของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก คือ ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีได้น้อย จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองน้อย ส่วนประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีระดับรายได้สูง จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองมาก โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 4,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.29 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 4,001-8,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.47 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 8,001-12,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.57 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 12,001 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.72

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง กับลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่เป็นเจ้าของที่ดินจะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองมากกว่า (0.48) ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน (0.38) โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่เป็นเจ้าของบ้าน มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.48 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่ไม่เป็นเจ้าของบ้าน มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วม

ในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.38

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง กับขนาดของการถือครองที่ดินของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มี โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีที่ดินน้อยกว่า 50 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง เท่ากับ 0.44 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีที่ดิน 51-100 ตารางวา มีส่วนร่วมในการวางผังเมืองสูงขึ้นมาเท่ากับ 0.53 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีที่ดิน 101-150 ตารางวา มีส่วนร่วมในการวางผังเมืองสูงที่สุดเท่ากับ 0.58 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีที่ดิน 151-200 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองต่ำที่สุดเท่ากับ 0.34 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีที่ดินมากกว่า 200 ตารางวา มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.50

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง กับระยะเวลาการอยู่อาศัยในเมืองพักอาศัยของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง พบว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อยู่อาศัยอยู่ในเมืองพักอาศัยช่วง 11-15 ปี จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองมากกว่า ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเมืองพักอาศัยในกลุ่มระยะเวลาการอยู่อาศัยอื่น ๆ โดยประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ไม่เกิน 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.52 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.45 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.62 ประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่อาศัยอยู่นานกว่า 16 ปี มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองเท่ากับ 0.42 (ตารางที่ 5.6)

ตารางที่ 5.6

แสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองกับตัวแปรต่าง ๆ

=====		
ตัวแปรอิสระ	ระดับการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รวม	.4660	.5635
ประเภทการใช้ที่ดิน		
ที่อยู่อาศัย	.4000	.5236
พาณิชยกรรม	.4160	.5982
อุตสาหกรรม	.5360	.5614
เกษตรกรรม	.5120	.5625
เพศ		
ชาย	.4883	.5755
หญิง	.4328	.5447
อายุ		
<=35	.4436	.5817
36-40	.4409	.5410
41-45	.4082	.5369
>=46	.5870	.5376
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	.1667	.4082
ประถมศึกษา	.4045	.5035
ประถมศึกษา	.4662	.5522
ระดับมัธยม	.5417	.6273

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)

แสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองกับตัวแปรต่าง ๆ

=====		
ตัวแปรอิสระ	ระดับการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รายได้		
<= 4000	.2960	.4923
4001- 8000	.4779	.5822
8001-12000	.5714	.5675
>=12001	.7234	.4979
ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย		
เจ้าของที่ดิน	.4886	.5715
ไม่เป็น	.3810	.5259
ขนาดของการถือครองที่ดิน		
<= 50	.4433	.5322
51-100	.5313	.6481
101-150	.5882	.5073
151-200	.3429	.4816
>=201	.5000	.6079
ระยะเวลาของการอยู่อาศัย		
<= 5	.5200	.6532
6-10	.4574	.5789
11-15	.6250	.5580
>=16	.4286	.5380

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในการวางผัง เมืองของประชากรที่ตก เป็น ตัวอย่าง

ประเด็นปัญหาของการวิจัยในที่นี้คือ การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อ ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ทั้งหมดที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับ ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง และนำมาวิเคราะห์เข้าสมการถดถอยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง

เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอย สร้างขึ้นเพื่อใช้กับตัวแปรที่มีการวัดระดับช่วงมาตรหรืออัตราส่วนมาตรและหากเป็นตัวแปรที่เป็นนามมาตร จะต้องนำมาจัดการแปลงให้เป็นตัวหุ่นก่อน (dummy variable) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ กรรณิการ์ สุขเกษม 2536 : 9) ได้แสดงในตารางที่ 5.7

ตารางที่ 5.7

แสดงรายละเอียดของตัวแปรที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ถดถอย

ตัวแปร	รายละเอียด	รหัส	ระดับข้อมูล
ตัวแปรตาม			
KNOWLED	คะแนนความรู้		
	ทางด้านผังเมือง	ลงตามจำนวนจริง	การวัดระดับช่วง
ATTITU	ระดับทัศนคติ		
	ทางด้านผังเมือง	ลงตามจำนวนจริง	การวัดระดับช่วง
PARTICI	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ทางด้านผังเมือง	ลงตามจำนวนจริง	การวัดระดับช่วง
ตัวแปรอิสระ			
RESIDENT	เขตที่อยู่อาศัย	1=อยู่ 0=ไม่อยู่	การวัดระดับหุ่น
COMMER	เขตพาณิชยกรรม	1=อยู่ 0=ไม่อยู่	การวัดระดับหุ่น
AGRICUL	เขตเกษตรกรรม	1=อยู่ 0=ไม่อยู่	การวัดระดับหุ่น
SEX	เพศ	1=ชาย 0=หญิง	การวัดระดับทวิ
AGE	อายุ(ปี)	ลงตามจำนวนจริง	การวัดระดับช่วง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.7(ต่อ)

แสดงรายละเอียดของตัวแปรที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ถดถอย

ตัวแปร	รายละเอียด	รหัส	ระดับข้อมูล
ตัวแปรอิสระ			
EDUCATE	ระดับการศึกษา	1=ใช่	การวัดระดับทวิ
	(มัธยมศึกษาและสูงกว่า)	0=ไม่ใช่	
OCCUPA	อาชีพ	1=ใช่	การวัดระดับทวิ
	(รับราชการ)	0=ไม่ใช่	
FRIEND	รับข่าวสารจากเพื่อน	1=ได้รับ	การวัดระดับหุน
		0=ไม่ได้รับ	
MASSCOM	รับข่าวสารจากสื่อมวลชน	1=ได้รับ	การวัดระดับหุน
		0=ไม่ได้รับ	
INCOME	รายได้ต่อเดือน(บาท)	ลงตามจำนวนจริง	การวัดระดับช่วง
HOMEOWNER	การเป็นเจ้าของที่อยู่	1=เป็นเจ้าของ	การวัดระดับทวิ
		0=ไม่เป็น	
LAND	จำนวนที่ดินที่ถือครอง		
	(ตารางวา)	ลงตามจำนวนจริง	การวัดระดับช่วง
TIME	จำนวนปีของการ		
	อยู่อาศัย(ปี)	ลงตามจำนวนจริง	การวัดระดับช่วง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการนำปัจจัยที่
 คาดว่ามีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางแผนเมือง
 (ตารางที่ 5.7) มาวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านั้น
 ตารางที่ 5.8 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่าเฉลี่ย
 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

พบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ (รับราชการ หรือ
 พนักงานรัฐวิสาหกิจ) รายได้ การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง(สื่อบุคคล)
 การเป็นเจ้าของที่ดิน มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการวางแผนเมือง
 ในเชิงบวกในระดับค่า ($r = .1212 .1862 .2032 .2654 0.2778$
 และ $.1287$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01 .001 .001 .001 .001$
 และ $.01$ ตามลำดับ และการได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง(จากสื่อมวลชน)
 การมีส่วนร่วมในการวางแผนเมือง และทัศนคติที่มีต่อการวางแผนเมืองมีความ
 สัมพันธ์กับความรู้ในการวางแผนเมืองในเชิงบวกในระดับปานกลาง
 ($r = .4705 .4599 .3221$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$

ในด้านทัศนคติที่มีต่อการวางแผนเมือง พบว่า ระดับการศึกษา
 (มัธยมศึกษาขึ้นไป) อาชีพ (รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ) การได้รับ
 ข่าวสารทางด้านผังเมือง(จากสื่อมวลชน) และรายได้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ
 ที่มีต่อการวางแผนเมืองในเชิงบวกในระดับค่า ($r = .0903 .1867 .1770$
 และ $.1372$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01 .001 .001$ และ $.01$
 ตามลำดับ

ในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนเมือง ระดับการศึกษา
 (มัธยมศึกษาขึ้นไป) อาชีพ (รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ) การได้
 รับข่าวสารทางด้านผังเมือง (สื่อมวลชน) และรายได้มีความสัมพันธ์เชิงบวก
 ในระดับค่า ($r = .0939 .1799 .3050$ และ $.1838$) อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ $.01 .001 .001$ และ $.001$ ตามลำดับ

ส่วนตัวแปรอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันไม่สูงมาก ตัวแปรการศึกษา
 นี้ไม่มีปัญหาของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Multicollinearity)
 สามารถทำการศึกษาได้

ตารางที่ 5.8

แสดง เมตริกค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
(Matrix of correlation coefficients)

ตัวแปร	KNOWLED	ATTITU	PARTICI	RESIDENT	COMMER	AGRICUL	SEX	AGE	EDUCATE	OCCUPA	FRIEND	MASSCOM	INCOME	HOME	LAND	TIME
KNOWLED	1.000															
ATTITU	.3221***	1.000														
PARTICI	.4599***	.2243***	1.000													
RESIDENT	-.0176	-.0483	-.0677	1.000												
COMMER	.0400	.0171	-.0513	-.3333***	1.000											
AGRICUL	.0192	-.0940*	.0472	-.3333***	-.3333***	1.000										
SEX	.1212**	.0132	.0403	.1437***	.0024	.0966*	1.000									
AGE	-.0326	-.0720	.0057	.0423	-.1284**	.1250**	.1353**	1.000								
EDUCATE	.1862***	.0903**	.0939**	.0096	.1437***	-.0670	.1356**	-.3397***	1.000							
OCCUPA	.2032***	.1867***	.1799***	.0529	.0811	-.0459	.1810***	-.0731	.2844***	1.000						
FRIEND	.2654***	-.0324	-.0302	.1459***	-.0681	.0097	.0526	.0610	.0007	-.0684	1.000					
MASSCOM	.4705***	.1770***	.3050***	-.0437	-.0312	.1684***	.0908**	-.0973**	.2260***	.2640***	-.1119**	1.000				
INCOME	.2770***	.1372**	.1838***	.0463	-.0037	.0299	.1086**	.1864***	.1968***	.0520	.1358**	.1623***	1.000			
HOME	.1287**	-.0060	.0385	.0152	-.1064**	.0659	.0521	.0053	.1627***	.0266	.1183**	.0683	.1799***	1.000		
LAND	.0500	-.0102	.0445	.0761	-.1088	-.0171	-.1075	.0518	-.0044	-.0718	-.0346	-.0311	.0913	.1088**	1.000	
TIME	-.0652	-.0566	-.0295	-.0217	-.1386	.0386	-.0269	.4724***	-.2385***	-.1416***	.0722	-.0572	.0816	.2088	.2252	1.000

MEAN	4.0640	3.4562	.4660	.2500	.2500	.2500	.5900	36.3920	.6320	.1220	.0600	.164	7212.0000	.8200	103.5620	10.0900
STD DEV	2.8929	.2651	.5635	.4334	.4334	.4334	.4900	9.2871	.4827	.3276	.2377	.370	5254.7571	.4561	666.8903	12.4157

* p < .05 ** p < .01 *** p < .001

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่างโดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระหลายตัว

เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนมีลักษณะที่สำคัญคือ จะวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระอย่างเป็นขั้นตอนทีละตัว โดยในขั้นแรกจะหาตัวแปรอิสระหนึ่งตัวที่สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามมากที่สุด มาวิเคราะห์สร้างสมการถดถอยสมการแรกก่อน ในขั้นที่สองจะหาตัวแปรที่สองที่เมื่อนำมารวมกับตัวแปรแรกแล้วสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้มากกว่าตัวอื่น ๆ ที่จะนำมารวมกับตัวที่หนึ่ง ในขั้นต่อมาก็หาตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ ที่ยังคงเหลืออยู่มาเข้าสมการต่อ ๆ ไปตามลำดับของความสามารถในการอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ ลัดดาวัลย์ รอดมณี 2528 : 35)

การวิเคราะห์แบบขั้นตอนเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุที่ผู้วิจัยต้องการหาสมการที่ดีที่สุดจากข้อมูลหรือตัวแปรที่มีอยู่ สมการที่ดีที่สุดจากข้อมูลที่มีอยู่ หมายความว่า เป็นสมการที่ประกอบด้วยตัวแปรที่มีอิทธิพล หรือสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม 2536 : 48)

4.1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

เมื่อนำปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพล กับความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง (ตารางที่ 5.7) มาวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (ตารางที่ 5.9)

พบว่า ความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างจะผันแปรตามตัวแปร การได้รับข่าวสารทางค่านผังเมือง (สื่อมวลชน) รายได้ การได้รับข่าวสารทางค่านผังเมือง (สื่อบุคคล) อาชีพ (รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ)

สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ปรากฏว่าไม่มีผลต่อความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการมีความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างได้ร้อยละ 35.67 ($R^2 = .35666$) ของการผันแปรทั้งหมด

สมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระคือ

$$\begin{aligned}
 \text{ความรู้} &= a + b_1(\text{สื่อมวลชน}) + b_2(\text{สื่อบุคคล}) + b_3(\text{รายได้}) \\
 &\quad b_4(\text{ข้าราชการ}) \\
 &= 2.53199 + 3.53730(\text{สื่อมวลชน}) + 3.66522(\text{สื่อบุคคล}) \\
 &\quad (196.033)*** \quad (141.405)*** \quad (67.106)*** \\
 &\quad + 8.716450E-05(\text{รายได้}) + .84705(\text{ข้าราชการ}) \\
 &\quad (18.313)*** \quad (6.574)*
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 5.9

ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้
ในการวางแผน เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง
โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ แบบขั้นตอน

ตัวแปร	ค่าสถิติที่ประมาณได้	
	b	F
ค่าคงที่	2.53199	196.033***
การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง (สื่อมวลชน)	3.53730	141.405***
การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง (สื่อบุคคล)	3.66522	67.106***
รายได้	8.716450E-05	18.313***
อาชีพ		
(ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ)	.84705	6.574*
R2	.35666	
จำนวนหน่วยวิเคราะห์	500	

*p<.05 **p<.01 ***p<.001

4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

เมื่อนำปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง (ตารางที่ 5.8) มาวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (ตารางที่ 5.10)

พบว่า ทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง จะผันแปรตามตัวแปร อาชีพ(ข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ) การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง (สื่อมวลชน) รายได้ ประเภทการใช้ที่ดิน (พื้นที่เพื่อเกษตรกรรม)

สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ปรากฏว่าไม่มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการมีทัศนคติที่มีต่อการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างได้ร้อยละ 8.96 ($R^2 = .08689$) ของการผันแปรทั้งหมด

สมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระคือ

$$\begin{aligned}
 \text{ทัศนคติ} &= a + b_1(\text{ข้าราชการ}) + b_2(\text{สื่อมวลชน}) + \\
 &\quad b_3(\text{ที่ดินเกษตรกรรม}) + b_4(\text{รายได้}) + b_5(\text{ที่อยู่อาศัย}) \\
 &= 3.42241 + 0.114870(\text{ข้าราชการ}) + \\
 &\quad (23712.806)*** \quad (10.039)** \\
 &\quad 0.10115(\text{สื่อมวลชน}) - 0.09218(\text{ที่ดินเกษตรกรรม}) + \\
 &\quad (9.494)** \quad (10.566)** \\
 &\quad 5.865573E-06(\text{รายได้}) - 0.06441(\text{ที่อยู่อาศัย}) \\
 &\quad (7.098)** \quad (5.307)*
 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.10

ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติในการ
วางผัง เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง
โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ แบบขั้นตอน

ตัวแปร	ค่าสถิติที่ประมาณได้	
	b	F
ค่าคงที่	3.42241	23712.806***
อาชีพ		
(ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ)	0.11487	10.039**
การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง		
(สื่อมวลชน)	0.10115	9.494**
เขตการใช้ที่ดิน		
(การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร)	-0.09218	10.566**
รายได้	5.865573E-06	7.098**
เขตการใช้ที่ดิน		
(การใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย)	-0.06441	5.307*
R2	.08689	
จำนวนหน่วยวิเคราะห์	500	

*p<.05 **p<.01 ***p<.001

4.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ในการวางผัง เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

เมื่อนำปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง (ตารางที่ 5.8) มาวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (ตารางที่ 5.11)

พบว่า การมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างจะผันแปรตามตัวแปร การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง (สื่อมวลชน) รายได้ อาชีพ (ข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ) อายุ สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ปรากฏว่าไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบาย การมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างได้ร้อยละ 13.10 ($R^2 = .13101$) ของการผันแปรทั้งหมด

สมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปร

อิสระคือ

$$\begin{aligned}
 \text{การมีส่วนร่วม} &= a + b_1(\text{สื่อมวลชน}) + b_2(\text{รายได้}) + b_3(\text{ข้าราชการ}) \\
 &\quad + b_4(\text{อายุ}) \\
 &= .06997 + .40501(\text{สื่อมวลชน}) + 1.694056\text{E-}05(\text{รายได้}) \\
 &\quad (.502) \quad (36.243)*** \quad (13.589)** \\
 &\quad + .19036(\text{ข้าราชการ}) + 5.941293\text{E-}03(\text{อายุ}) \\
 &\quad (6.474)* \quad (5.167)*
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 5.11

ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อ
การมีส่วนร่วมในการวางผัง เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง
โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ตัวแปร	ค่าสถิติที่ประมาณได้	
	b	F
ค่าคงที่	.06997	.502
การได้รับข่าวสารในด้านผังเมือง (สื่อมวลชน)	.40501	36.243***
รายได้	1.694056E-05	13.589**
อาชีพ		
(ข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ)	.19036	6.474*
อายุ	5.941293E-03	5.167*
R2	.13101	
จำนวนหน่วยวิเคราะห์	500	

*p<.05 **p<.01 ***p<.001

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการ
วางแผน เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและการมี
ส่วนร่วมในการวางแผนเมือง โดยใช้สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน
(ตารางที่ 5.12)

พบว่า ความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางแผนเมือง
มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = .3221 .4559$) อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับทักษะ
ในเชิงบวกในระดับต่ำ ($r = .2243$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 5.12

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สันระหว่างความรู้ ทักษะ และ
การมีส่วนร่วมในการวางแผน เมืองของประชากรที่ตก เป็นตัวอย่าง

ตัวแปร	ความรู้	ทักษะ	การมีส่วนร่วม
ความรู้	1.000		
ทักษะ	.3221***	1.000	
การมีส่วนร่วม	.4599***	.2243***	1.000

***p < .001

บทที่ 6

สรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิเคราะห์

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง โดยการวิเคราะห์หาค่าระดับคะแนนของความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมืองและวิเคราะห์หาปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง ได้แก่ ประเภทการใช้ที่ดิน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย ขนาดของการถือครองที่ดิน ระยะเวลาของการอยู่อาศัย การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมือง

ผลการวิเคราะห์หาค่าระดับความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง สามารถสรุปผลที่สำคัญได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่า ประชากรศึกษาที่ตกเป็นตัวอย่างโดยเฉลี่ยมีความรู้เกี่ยวกับผังเมืองน้อย มีทัศนคติต่อการวางผังเมืองในเชิงบวก และมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองในระดับต่ำ

2. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีความรู้ในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมืองจากสื่อมวลชน และการรับข่าวสารทางด้านผังเมืองจากสื่อบุคคล รายได้และกลุ่มประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

3. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีทัศนคติที่มีต่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มที่มีอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมืองจากสื่อมวลชน กลุ่มที่มีที่อยู่อาศัยในประเภทการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การใช้ที่ดินประเภทการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและรายได้

4. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง ได้แก่ การได้รับข่าวสารทางด้านผังเมืองจากสื่อมวลชน รายได้ กลุ่มที่มีอาชีพรับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ อายุ

5. ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองพบว่า ความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการวางผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยการมีส่วนร่วมในการวางผังเมือง และการมีทักษะต่อการผังเมืองของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอข้อเสนอแนะ เพื่อที่จะพัฒนาส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ทักษะและการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการวางแผนเมืองไว้ดังนี้

การวางแผนเมืองจะพัฒนาไปได้ดีจำเป็นต้องให้ความรู้ ทางเปลี่ยนแปลงทัศนคติความเชื่อและพฤติกรรมของประชาชน เพื่อให้ ประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้สอดคล้องเข้ากันได้ กับสภาพของ สังคมเมืองที่กำลังพัฒนาไป จะต้องชักจูงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน กระบวนการพัฒนาเมืองอย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม การที่ประชาชนจะยอม เปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวได้ออย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพนั้น จะ ต้องเกิดจากความสมัครใจของประชาชน เป็นความรู้สึกหรือความต้องการ ของประชาชนที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของตน ตลอด จนชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมโดยรวมจะได้รับจากการ วางแผนเมือง และที่สำคัญก็คือจะทำอย่างไรให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ถึงบทบาทและหน้าที่ หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมที่ไม่ได้ยึดมั่นอย่างเหนียว แน่น รวมทั้งเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมได้

ในการนี้การสื่อสารนับว่ามีบทบาทอย่างสำคัญต่อกระบวนการ ดังนั้นการสื่อสารเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางแผนเมืองนั้น จำเป็นต้องใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยง ระหว่างผู้ดำเนินการวางแผนเมืองกับประชาชนที่อาศัยอยู่เข้าด้วยกัน สื่อ แต่ละประเภทและสื่อมวลชนแต่ละชนิดต่างก็สามารถนำมาใช้ได้ แต่เนื่องจาก สื่อต่าง ๆ ก็มีขีดความสามารถที่จำกัด ดังนั้นเพื่อให้การสื่อสารเพื่อการ พัฒนาระดับความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนเมืองเป็นไปอย่างได้ผลเหมาะกับกลุ่มประชาชนในทุกระดับอาชีพ รายได้ อายุ ระดับการศึกษา และประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้สื่อต่าง ๆ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิบ ลึกทั้งห้าปีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วมกัน คือ สื่อบุคคล และสื่อมวลชนร่วมกันในลักษณะของสื่อผสม (Multi media)

สื่อบุคคล หมายถึง ตัวคนที่ถูกนำมาใช้ในการสื่อสารกับประชาชนในลักษณะเผชิญหน้า การใช้สื่อบุคคลในการสื่อสาร จึงเป็นรูปแบบของการสนทนาระหว่างผู้ดำเนินการวางแผนเมืองกับประชาชนในพื้นที่ สื่อบุคคลในการสื่อสารเพื่อวางแผนเมือง ได้แก่ นักผังเมือง เจ้าหน้าที่ผังเมือง จังหวัด ผู้นำในท้องถิ่น เป็นต้น

การใช้สื่อบุคคลก่อให้เกิดผลดี คือ

1. สามารถนำข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่ไปสู่ประชาชนได้โดยตรงในลักษณะ Two-way Communication เช่น เมื่อมีการจัดตั้งสำนักผังเมืองจังหวัดขึ้นในท้องถิ่นที่มีการวางแผนเมือง ประชาชนในท้องถิ่นก็สามารถที่จะติดต่อสนทนา ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง และเจ้าหน้าที่ผังเมืองจังหวัดก็สามารถที่จะรับรู้และเห็นปัญหาต่าง ๆ ของพื้นที่ได้อย่างถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การใช้สื่อบุคคลทำให้การเผยแพร่ข่าวสารเป็นไปในลักษณะที่ยืดหยุ่นปรับให้เข้ากับผู้รับเป็นราย ๆ ไปได้ และยังทำให้รับทราบความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อการวางแผนเมืองได้ทันที

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อที่สามารถนำข่าวสารจากผู้ดำเนินการวางแผนเมืองไปสู่ประชาชนที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ภายในเวลาเดียวกันหรือในเวลาใกล้เคียงกันโดยทั่วไปแล้ว สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ นิตยสารและภาพยนตร์

สื่อมวลชนมีคุณสมบัติที่ดี กล่าวคือ สื่อมวลชนสามารถเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ประชาชนจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถให้ความรู้และข่าวสารแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่พึงแน่นอน แม้สื่อมวลชนจะมีคุณสมบัติที่ดีร่วมกันดังกล่าวข้างต้นแต่สื่อมวลชนแต่ละสื่อก็มีขีดความสามารถที่จำกัดแตกต่างกันไป ดังนั้นในการ

นำสื่อแต่ละประเภทมาใช้ในการวางผังเมือง ผู้ดำเนินการวางผังเมืองควร
จะทราบถึงข้อจำกัดของสื่อแต่ละประเภท เช่น เมื่อสำนักผังเมืองดำเนินการ
วางผังเมืองรวม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 จะต้อง
โฆษณาทางวิทยุและหนังสือพิมพ์ เรื่องการที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวมให้
ประชาชนทราบ โดยทางวิทยุกระจายเสียง ซึ่งสามารถรับฟังได้ในท้องที่ที่
จะวางและจัดทำผังเมืองรวม เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 7 วัน และ
โฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยรายวันซึ่งมีจำหน่ายในท้องที่นั้นเป็น
เวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 7 วัน (พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518)
ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้วิทยุกระจายเสียงจะเป็นสื่อที่แพร่หลายและเข้าถึง
ประชาชนทั่วไป แต่ก็มีความสามารถทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารเฉพาะ
ทางเสียง ซึ่งอาจเป็นการยากแก่การเข้าใจของประชาชนที่ด้อยการศึกษา
ส่วนสื่อทางด้านหนังสือพิมพ์นั้น จากการศึกษาจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์จะมี
ลักษณะเป็นสื่อเฉพาะกลุ่มนอกจากนี้ประชาชนบางส่วนยังไม่มีความสามารถถึง
ขั้นที่จะอ่านหนังสือให้รู้เรื่องได้ด้วย ในอดีตสื่อทางเครื่องรับโทรทัศน์ไม่แพร่
หลายเพราะมีราคาแพงและบางท้องที่ก็ไม่มีไฟฟ้าใช้ หรือไม่อยู่ในรัศมีของ
การรับคลื่นโทรทัศน์ ปัจจุบันปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ลดน้อยลง จากการสำรวจ
ประชาชนส่วนใหญ่จะติดตามข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประเภทโทรทัศน์ และ
ในทุก ๆ พื้นที่ของการสำรวจก็ไม่มีปัญหาในเรื่องไฟฟ้า หรือรัศมีการให้
บริการของสื่อประเภทโทรทัศน์ ดังนั้นในปัจจุบันสื่อประเภทโทรทัศน์จึงเป็นสื่อ
จึงเข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าสื่อประเภทอื่น คุณสมบัติ
ที่ดีของสื่อประเภทโทรทัศน์คือ สามารถทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารทั้งทาง
ภาพและเสียง

เนื่องจากสื่อแต่ละประเภทดังกล่าวมาแล้วข้างต้นมีคุณสมบัติและ
ความสามารถ

ต่าง ๆ กัน สื่อบุคคลมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการชักจูงใจ ในขณะที่สื่อมวลชน
ก็สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

ดังนั้นการนำสื่อทั้ง 2 ประเภท มาใช้ร่วมกันจึงจะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารเพื่อยกระดับความรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง

การกระทำเช่นนี้จะช่วยให้ข่าวสารทางด้านผังเมืองเข้าถึงประชาชนในพื้นที่การใช้ที่ดิน ในทุก ๆ กลุ่มอาชีพ อายุ และในทุก ๆ ระดับการศึกษาด้วย รวมทั้งทำให้ข่าวสารเกี่ยวกับการวางผังเมืองปรากฏแก่ประชาชนบ่อย ๆ ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อการวางผังเมืองซึ่งจะทำให้โอกาสที่ประชาชนจะมามีส่วนร่วมในกระบวนการวางผังเมืองมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การวางผังเมืองในแต่ละท้องที่สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมืองในเมืองที่มีลักษณะต่างกัน เช่น เมืองที่มีลักษณะเป็นเมืองปกครอง หรือเมืองอุตสาหกรรม เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

"กฎกระทรวง ฉบับที่ 61 (พ.ศ. 2531) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518." ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับพิเศษ เล่มที่ 105 ตอนที่ 238, ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2531.

ขวัญสุวรรณ อติโพธิ์. "ผังเมืองรวม กทม. "พรีพเพอร์ตีมาร์เก็ต ปีที่ 1, ฉบับที่ 8 (พฤษภาคม 2535) : 45-46.

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

ชัยโรจน์ เจนธำรง. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนและออกแบบชุมชนเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านการออกแบบและวางแผนชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.

ชูศักดิ์ คงคานนท์. "ปัญหาการใช้ที่ดินต่อการขยายเมือง" วิทยาสารสิ่งแวดล้อม. ฉบับที่ 2 (3 กันยายน 2522) : 3-32.

นิตยา ประพุทธนิตสาร. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมืองมีผลต่อการวางแผนการใช้ที่ดินในเมืองเชียงใหม่. รายงานวิจัย ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.

"พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518. ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับพิเศษ เล่มที่ 92 ตอนที่ 33. ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2518.

"พระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2525. ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับพิเศษ เล่มที่ 99 ตอนที่ 33, ลงวันที่ 5 มีนาคม 2525.

ไพบุลย์ ช่างเรียน. การบริหารผังเมือง. เอกสารชุดทางวิชาการ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2529.

ไพบุลย์ ช่างเรียน. รายงานการวิจัยผังเมืองกรุงเทพมหานคร : ปัญหาและกระบวนการตัดสินใจ เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

วชิรธรรม เจริญเรืองวานิชย์. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม

เนื่องจากผลของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทสาธารณะประโยชน์ :

ศึกษากรณี ชุมชนแขวงคลังชั้นและแขวงฉิมพลี เขตคลังชั้น กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

ศุภจิต มโนพิโมกษ์. รายงานการวิจัยการวางแผนการใช้ที่ดินในเขตชาน

เมืองของกรุงเทพมหานคร. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2526.

สิทธิพร ภิรมย์รื่น. การวางแผนกับการวางผังเมือง. กรุงเทพฯ : คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2532.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. การสร้างมาตรวัดในการวิจัยทางสังคมศาสตร์.

กรุงเทพฯ : หจก.ภาพพิมพ์ 2534.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม. เทคนิคการวิเคราะห์

ขั้นสูงด้วยไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

เล่มที่ 4: การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อการพยากรณ์. กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยมหิดล.: หจก.ภาพพิมพ์ 2533.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม. เทคนิคการวิเคราะห์ขั้นสูง

ด้วยไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ เล่มที่ 5

: การวิเคราะห์การถดถอย แนวคิดวิธีการ และการประยุกต์ใช้.

กรุงเทพมหานคร.: หจก.ภาพพิมพ์ 2536.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม. โปรแกรมสำเร็จรูป

SPSS/PC+ สำหรับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร.:

หจก.ภาพพิมพ์ 2535.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และลัดดาวัลย์ รอดมณี. เทคนิคการวิเคราะห์
ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ. หจก.
ภาพพิมพ์ 2528.

สุรีย์ บุญญานพงศ์. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามผังเมือง
รวมเชียงใหม่. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2532.

สำนักปลัดเมืองพัทยา, แผนกนโยบายและแผน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคม ฉบับที่ 2 เมษายน 2525-2529.

สำนักผังเมือง, กระทรวงมหาดไทย. ประวัติสำนักผังเมือง. 2520.

สำนักผังเมือง, กระทรวงมหาดไทย. รายงานวิจัยเมืองพัทยา. 2525.

ภาษาอังกฤษ

Bollen, John C. The Metropolis, its people, politics and economic life. Harper & Row, 1970.

Chapin, F. Stuart, Jr., Urban Land Use Planning.

Illinoise : University of Illinoise Press., 1965.

Cherry, Gordon E. Urban Planning Problems. 1974.

Fagence, Micheal. Citizen Participation in Planning.

Oxford : Pergamon Press, 1977.

Golony, Gideon, New Town Planning : Principle and Practice, N.Y.: John Wiley and Sons, 1976.

Goodman, William I. Principle and Practice of Urban Planning. International City Manager Association, 1968.

Impens, Robert and Stenbock-Fermor, Karine. "Role and Impact of Green Spaces in Urban Planning. " The Environment of Human Settlements."ed. by Pierre Laconte. London:Pergamon Press, 1976.

Northam, Ray M. Urban Geography. 2nd. ed. New York: John Wiley & Sons.

Sewell, W.R.Derrick, and J.T.Coppock, ed. Public Participation in Planning. London : John Wiley & Sons, 1977.

ที่ ทม 1507.2/026

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กรุงเทพฯ 10520

๒๖ มิถุนายน 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

ด้วย นายไพโรจน์ ถวัลย์ศักดิ์ภูมิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการวางแผน
ภาคและเมืองมหาวิทยาลัย สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการสำรวจความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อการวางผังเมืองรวมเมืองพญา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

การสำรวจครั้งนี้จะสำเร็จจนบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความ
ร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถามและข้อความที่ท่านได้ตอบในแบบสอบถามนี้จะใช้เพื่อประโยชน์ใน
ทางการศึกษาเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพันธุ์ชาย เลือวรรณศรี)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

บัณฑิตศึกษา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

หมายเลขแบบสอบถาม _____

เขตสี่ _____ รหัส _____

แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการวางผัง เมือง
กรณีศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ _____

(นาย/นาง/นางสาว) _____

ชื่อสกุล _____

ที่อยู่

บ้านเลขที่ _____

ตรอก/ซอย _____

ถนน _____

ตำบล _____

อำเภอ _____

จังหวัด _____

ชลบุรี

โทร _____

ชื่อผู้สัมภาษณ์ _____

(นาย/นาง/นางสาว) _____

ชื่อสกุล _____

วันที่สัมภาษณ์ _____

เริ่มเวลา _____

เสร็จเวลา _____

หมายเหตุ _____

คำถามต่อไปนี้ ถามเกี่ยวกับตัวท่าน โปรดตอบทุกข้อ โดยขีด x ใน []
หน้าคำตอบที่ท่านเลือกหรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง _____ ที่กำหนด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ [] 1. ชาย [] 2. หญิง
2. อายุ _____ ปี (อายุเต็ม)
3. ท่านจบการศึกษาสูงสุดชั้น
 [] 1. ไม่ได้เรียน [] 2. ประถมต้น
 [] 3. ประถมปลาย [] 4. มัธยมต้น
 [] 5. มัธยมปลาย [] 6. อนุปริญญา
 [] 7. ปริญญาตรี [] 8. สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
 [] 1. ข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ [] 2. นักธุรกิจ
 [] 3. พนักงานภาคเอกชน [] 4. ค้าขาย
 [] 5. รับจ้าง [] 6. แม่บ้าน
 [] 7. อาชีพอิสระ [] 8. อื่น ๆ (ระบุ) _____
5. รายได้ที่ได้จากการทำงานในปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน _____ บาท
 (ให้รวมรายได้ในทุกด้านทั้งที่เป็นตัวเงินและสิ่งของ เช่น เงินเดือน
 โบนัสเงิน ค่าคอมมิชชั่น ฯลฯ)
6. บ้านที่ท่านอาศัยอยู่ในปัจจุบัน
 [] 1. เป็นของตนเอง [] 2. เช่าคนอื่น
 [] 3. อื่น ๆ (ระบุ) _____

7. ปัจจุบันท่านมีที่ดินที่เป็นของตนเองในเมืองพัทยาหรือไม่
(รวมทั้งที่ดินปลูกสร้างบ้านที่ท่านอาศัยอยู่ในปัจจุบันด้วย)

[] 1. มี (ระบุ)

จำนวนเนื้อที่ _____ ไร่ _____ งาน _____ ตารางวา

[] 2. ไม่มี

8. ท่านอาศัยอยู่ในเมืองพัทยามาเป็นเวลา _____ ปี

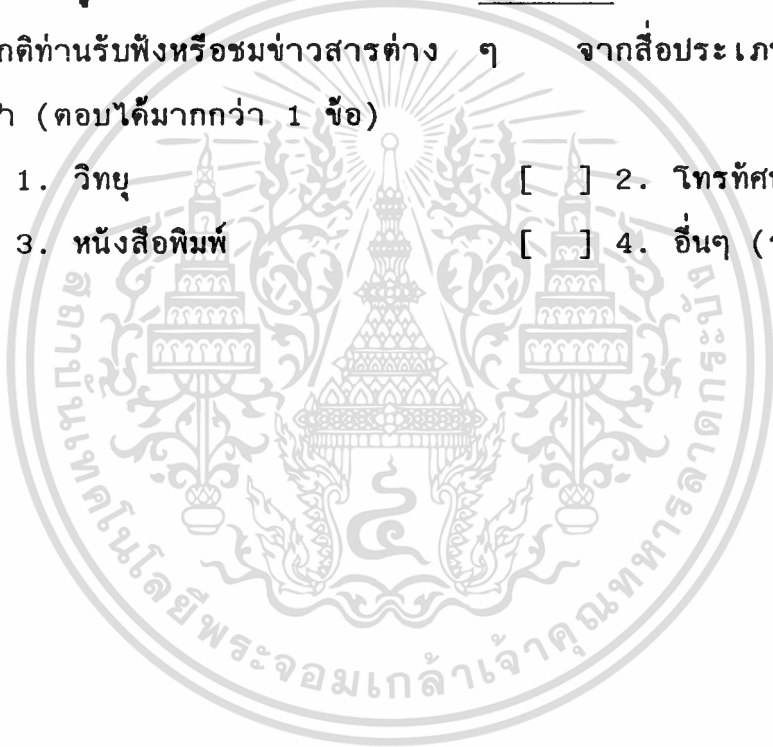
9. โดยปกติท่านรับฟังหรือชมข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประเภทใดเป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] 1. วิทยุ

[] 2. โทรทัศน์

[] 3. หนังสือพิมพ์

[] 4. อื่นๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจและการรับรู้เกี่ยวกับการวางผัง เมือง

1. ปัจจุบันเมืองพัทธามีการประกาศใช้ผังเมืองรวมหรือไม่
☐ 1. มี ☐ 2. ไม่มี
☐ 3. ไม่ทราบ
2. ท่านทราบข่าวการประกาศใช้ผังเมืองรวมจากที่ใด
☐ 1. เพื่อน ☐ 2. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
☐ 3. หนังสือพิมพ์ส่วนกลาง ☐ 4. วิทยุ
☐ 5. ป้ายประกาศ ☐ 6. อื่นๆ (ระบุ) _____
☐ 7. ไม่ทราบ
3. บ้านของท่านอยู่ในเขตผังเมืองรวมเมืองพัทธามหรือไม่
☐ 1. อยู่ (ตอบข้อถามต่อไป) ☐ 2. ไม่อยู่ (ข้ามไปข้อ 6.)
☐ 3. ไม่ทราบ (ข้ามไปตอบข้อ 6.)
4. ถ้าบ้านท่านอยู่ในเขตผังเมืองรวมเมืองพัทธาม ท่านทราบหรือไม่ว่าตามข้อกำหนดผังเมืองรวม บ้านของท่านอยู่ในเขตสีอะไร
☐ 1. สีแดง ☐ 2. สีส้ม
☐ 3. สีเหลือง ☐ 4. สีม่วง -
☐ 5. สีเขียว ☐ 6. อื่นๆ (ระบุ) _____
☐ 7. ไม่ทราบ
5. ในเขตสีดังกล่าวข้างต้น หมายถึงที่ดินที่ถูกกำหนดให้ใช้เพื่ออะไร
☐ 1. เพื่อการค้า ☐ 2. เพื่อการเกษตร
☐ 3. เพื่ออยู่อาศัย ☐ 4. เพื่อการอุตสาหกรรม
☐ 5. อื่นๆ (ระบุ) _____ ☐ 6. ไม่ทราบ

6. หน่วยงานใดเป็นผู้จัดทำผังเมืองรวมเมืองพัทยา
☐ 1. เมืองพัทยา ☐ 2. สำนักผังเมือง
☐ 3. ไม่ทราบ
7. ก่อนที่จะมีการวางผังเมือง ทางราชการจะต้องประกาศให้ประชาชน
 ทราบ
☐ 1. ใช่ ☐ 2. ไม่ใช่
☐ 3. ไม่ทราบ
8. การวางผังเมืองจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขทุก ๆ ปี
☐ 1. ทุก 1 ปี ☐ 2. ทุก 3 ปี
☐ 3. ทุก 5 ปี ☐ 4. ไม่ทราบ
9. ก่อนการประกาศใช้บังคับผังเมืองรวม ทางราชการจะต้องจัดให้มีการ
 ประชุมประชาชน
☐ 1. ใช่ ☐ 2. ไม่ใช่
☐ 3. ไม่ทราบ
10. ท่านเคยทราบข่าวการประชุมประชาชนบ้างหรือไม่
☐ 1. ทราบ ☐ 2. ไม่ทราบ
11. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมประชาชนเกี่ยวกับการวางผังเมืองพัทยามา
 ก่อนหรือไม่
☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย
12. ถ้าหากมีการเชิญชวนให้ประชาชนไปแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผัง
 เมืองรวมเมืองพัทยา ท่านจะเข้าร่วมประชุมหรือไม่
☐ 1. เข้าร่วม ☐ 2. ไม่เข้าร่วม
☐ 3. ไม่แน่ใจ
13. หน่วยงานใดเป็นผู้ควบคุมการใช้ที่ดินให้เป็นไปตามผังเมืองรวม
☐ 1. เมืองพัทยา ☐ 2. สำนักผังเมือง
☐ 3. ไม่ทราบ

14. ถ้าผังเมืองรวมที่กำลังจะประกาศใช้ทำให้ท่านเดือดร้อน ท่านมีสิทธิ์ขอ
แก้ไขได้หรือไม่
☐ 1. ได้ ☐ 2. ไม่ได้
☐ 3. ไม่ทราบ
15. ถ้าท่านต้องการปลูกสร้างอาคาร ท่านจะต้องไปขออนุญาตกับ
หน่วยงานใด
☐ 1. กองช่าง เมืองพัทยา ☐ 2. สำนักผังเมือง
☐ 3. ไม่ทราบ
16. ผังเมืองรวมมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายหรือไม่
☐ 1. มี ☐ 2. ไม่มี
☐ 3. ไม่ทราบ
17. การฝ่าฝืนไม่ทำตามผังเมืองรวมมีโทษตามกฎหมายหรือไม่
☐ 1. มี ☐ 2. ไม่มี
☐ 3. ไม่ทราบ
18. ท่านเคยร้องเรียนต่อทางราชการให้แก่ไขผังเมืองรวมเมืองพัทยา
หรือไม่
☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย

ส่วนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อการวางผังเมือง

คำแนะนำ ใส่เครื่องหมาย x ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การวางผังเมืองทำให้เมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
2. การวางผังเมืองทำให้เมืองมีความสวยงาม					
3. การวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหการจราจร					
4. การวางผังเมืองช่วยแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมในเมือง					
5. การวางผังเมืองเป็นการรื้อรอนสิทธิในการใช้ที่ดินของประชาชน					
6. การเจริญเติบโตของเมือง โดยปราศจากการวางแผนและการวางผังเมืองนั้นเป็นต้นเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. ประชาชนควรมีส่วนเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางผังเมือง					
8. การวางผังเมืองควรเป็นหน้าที่ของทางราชการเท่านั้น					
9. การวางผังเมืองช่วยให้การขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างเหมาะสม					
10. การวางผังเมืองในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของปัญหา					
11. การใช้ผังเมืองรวมที่ผ่านมา ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชน					
12. ควรยกเลิกพื้นที่สีเขียว เพื่อให้เจ้าของที่ดินใช้ประโยชน์ได้เต็มที่					

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดจะใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ภาคผนวก ข.

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518

ในพระราชบัญญัติการผังเมืองนี้แบ่งออกได้ 11 หมวด คือ

ตั้งแต่มาตรา 1-5 เป็นบทนิยามและคำจำกัดความต่างๆ เช่น "การผังเมือง" หมายความว่า การวาง จัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท เพื่อสร้างหรือพัฒนาเมืองหรือส่วนของเมืองขึ้นใหม่ หรือแทนเมืองหรือส่วนของเมืองที่ได้รับความเสียหาย เพื่อให้มีหรือไม่มีหรือทำให้ดีขึ้น ซึ่งสุลักษณะความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัยของประชาชนและสวัสดิภาพของสังคม เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์ หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือเพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศที่งดงาม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

"ผังเมืองรวม" หมายความว่า แผนผัง นโยบายและโครงการรวมทั้ง มาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคม และการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

"ผังเมืองเฉพาะ" หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อการพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่ง หรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง

"เจ้าหน้าที่ดำเนินการ" หมายความว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือองค์กร หรือบรรษัทของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ หรือซึ่งได้รับมอบหมายให้ มีอำนาจหน้าที่กระทำการให้เป็นไปตามผังเมืองเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวด 1 คณะกรรมการผังเมือง

มาตรา 6-13 กำหนดให้มีคณะกรรมการผังเมือง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการผังเมืองหรือสาขาวิชาการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผังเมืองไม่เกินเจ็ดคนและผู้แทนสถาบันองค์กรอิสระและบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการผังเมือง ไม่เกินเจ็ดคนเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการผังเมืองมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการผังเมืองตามที่กฎหมายกำหนด และมีหน้าที่แนะนำเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการผังเมืองแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองและให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือให้ช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย

หมวด 2 การสำรวจเพื่อวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ

มาตรา 14-16 ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะให้ทำโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ ให้อายุของพระราชกฤษฎีกาไม่เกินห้าปี และในระหว่างเวลาที่ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้พนักงานผังเมืองมีอำนาจสำรวจกำหนดเขตที่ดินที่ประสงค์จะให้เป็นเขตผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ

เมื่อมีกฎกระทรวงให้ใช้ผังเมืองรวม หรือพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะแล้วให้มหคอายุใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา

หมวด 3 การวางและจัดทำผังเมืองรวม

มาตรา 17-25 กำหนดให้ผังเมืองรวมประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม แผนที่แสดงเขตผังเมืองรวม แผนผัง โดยมีสาระสำคัญ คือ

- แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท
- แผนผังแสดงที่โล่ง
- แผนผังแสดงโครงการคมนาคมขนส่ง
- แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค

ฯลฯ

ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ใด ให้สำนักผังเมืองจัดทำขึ้นโดยแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้นทราบ และให้แสดงความคิดเห็นต่อสำนักผังเมืองด้วย และยังต้องจัดให้มีการโฆษณาให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง เพื่อประชุมฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม

เมื่อวางและจัดทำผังเมืองรวมแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการผังเมืองให้ความเห็นชอบแล้วจัดให้มีการปิดประกาศแผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ว่าการเขตหรือที่ว่าการแขวงของกรุงเทพมหานคร หรือที่ว่าการอำเภอ ฯลฯ ไม่น้อยกว่า 60 วัน ในการปิดประกาศนี้ ให้ผู้มีส่วนได้เสียไปตรวจดูแผนผังและข้อกำหนดของผังเมืองรวมได้ และภายในเวลาที่กำหนดหกสิบวัน หากประสงค์จะร้องขอให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรมนั้นก็ให้ทำได้ โดยร้องไปยังสำนักผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น และให้เสนอคำร้องต่อคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณา ถ้าเห็นชอบก็ให้แก้ไข ถ้าไม่เห็นชอบก็ให้ยกคำร้องนั้น

และ เมื่อครบหกสิบวันนับแต่ปิดประกาศให้สำนักผังเมืองจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสนอผังเมืองรวมที่ได้แก้ไขเรียบร้อยแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการออก
กฎกระทรวงใช้บังคับผังเมืองรวมนั้นต่อไป

หมวด 4 การใช้บังคับผังเมืองรวม

มาตรา 26-27 กฎกระทรวงผังเมืองรวมให้มีอายุไม่เกินห้าปี
และในเขตใช้บังคับผังเมืองรวมห้ามบุคคลใดใช้ประโยชน์ที่ดินผิดไปจากที่ได้
กำหนดไว้ในผังเมืองรวมหรือปฏิบัติการใดๆ ขัดกับข้อกำหนด แต่ห้ามมิให้ใช้
กฎกระทรวงบังคับเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ใช้ประโยชน์ที่ดินมาก่อน และจะ
ใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้นต่อไป

หมวด 5 การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

มาตรา 28-40 กำหนดให้ผังเมืองเฉพาะประกอบด้วย วัตถุประสงค์
ประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ แผนที่แสดงเขตผังเมืองเฉพาะ
แผนผังเมืองหรือแผนผังบริเวณ ดังนี้

– แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ที่ดิน ซึ่งจำแนกประเภท
กิจการพร้อมทั้งแนวเขตการแบ่งที่ดินออกเป็นประเภทและย่าน

– แผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง พร้อมทั้งราย
ละเอียดแสดงแนวและขนาดทางสาธารณะ

– แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค

– แผนผังแสดงที่โล่ง

– แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่ หรือวัตถุที่มีประโยชน์
หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีที่จะ
พึงส่งเสริมหรือบำรุงรักษาหรือบูรณะ

– แผนผังแสดงบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการและค่าประกอบแผนผังข้างต้น รวมทั้งประเภทและชนิดของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ก่อสร้าง ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองเฉพาะ รายละเอียดระบุที่ดินหรือสิ่งหาปริมาณทรัพย์ที่จะต้องเวนคืน สำหรับใช้เป็นทางหลวงใช้ประโยชน์แก่การผังเมือง

ในการวางผังเมืองเฉพาะนี้จะต้องมีการจัดโฆษณาให้ประชาชนทราบ และประชุมประชาชนเช่นเดียวกับการจัดทำผังเมืองรวม และให้เสนอความคิดเห็นได้

ถ้าเจ้าของ ผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้มีสิทธิก่อสร้างอาคาร เหนือที่ดินของผู้อื่นประสงค์จะจัดสรรหรือก่อสร้างอาคารเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา การสาธารณสุข หรือสาธารณูปโภค ให้มีหนังสือแสดงความประสงค์พร้อมส่งโครงการดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองแล้วแต่ว่าใครเป็นผู้จัดทำผังเมืองเฉพาะ^๐ ในกรณีที่ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบอาจุฤทธิ์ได้หรืออาจจะแก้ไขตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือสำนักผังเมืองให้แก้ตามหลักการของคณะกรรมการผังเมืองแล้วก็ให้กระทำได้

กรณีสำนักผังเมืองไม่เห็นด้วยกับผังเมืองเฉพาะ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้วางและจัดทำขึ้น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถแก้ไขได้ ให้สำนักผังเมืองเสนอคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาชี้ขาด และเช่นเดียวกันหากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่เห็นด้วยกับผังเมืองเฉพาะ ซึ่งสำนักผังเมืองเป็นผู้วางและจัดทำขึ้นก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกัน ในกรณีที่คณะกรรมการผังเมืองเห็นชอบด้วยกับผังเมืองเฉพาะ ให้สำนักผังเมืองเสนอผังเมืองต่อรัฐมนตรี เพื่อตราพระราชบัญญัติผังเมืองเฉพาะขึ้น

หมวด 6 การใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

มาตรา 41-49 อายุของพระราชบัญญัติผังเมืองเฉพาะ ซึ่งตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้นนั้นให้ใช้บังคับได้ไม่เกินห้าปี และหากเห็นสมควรสามารถขยายเวลาได้

ในระหว่างที่ใช้บังคับกฎหมายผังเมืองเฉพาะ หากคณะกรรมการผังเมืองเห็นชอบให้มีการแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนด หรือรายละเอียดของผังเมืองเฉพาะ โดยไม่เปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และรายละเอียด ในส่วนที่เกี่ยวกับการเวนคืนหรือสั่งห้ามทรัพย์อย่างอื่นหรือจะต้องรื้อย้ายอาคารหรือไม่ก่อให้เกิดการเวนคืนขึ้นอีก หรือจะต้องรื้อย้ายอาคารใหม่ให้กระทำได้ โดยออกกฎกระทรวงปรับปรุงผังเมืองเฉพาะ

ถ้าในผังเมืองเฉพาะกำหนดให้เวนคืนที่ดินหรือสั่งห้ามทรัพย์เพื่อใช้เป็นทางหลวง หรือเพื่อใช้ในการอื่นเป็นประโยชน์แก่การผังเมืองอย่างอื่น ให้ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องถิ่นที่เป็นเจ้าหน้าที่เวนคืน และให้ใช้พระราชบัญญัติผังเมืองเฉพาะนี้ นับแต่วันใช้พระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ เพื่อจ่ายเงินค่าตอบแทน และถ้ากฎหมายมิได้กำหนดเงินค่าตอบแทนไว้เป็นอย่างอื่น ให้กำหนดตามราคาทรัพย์สันตามความเป็นธรรมในวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวหรือให้ใช้พระราชบัญญัติเฉพาะโดยไม่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกา ให้ใช้ราคาทรัพย์สันตามความเป็นธรรมในวันที่ใช้พระราชบัญญัติผังเมืองเฉพาะ

ข้อบังคับหรือเทศบัญญัติ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสั่งห้ามทรัพย์ ซึ่งขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผังเมืองเฉพาะให้ใช้กฎกระทรวงแทน

หมวด 7 คณะกรรมการบริหารการผังเมือง

มาตรา 50-53 เมื่อได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมือง

เฉพาะแล้วให้มีคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

1. ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนการเคหะแห่งชาติผู้แทนการนิคมอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักผังเมือง เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร หัวหน้ากองผังเมืองกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนสถาบันอื่นไม่เกินแปดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

2. ในเขตจังหวัดอื่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โยธาธิการจังหวัดสรรพากรจังหวัด แพทย์ใหญ่จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนสถาบัน ฯลฯ อีกไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

คณะกรรมการบริหารการผังเมือง มีอำนาจพิจารณาและสั่งการเกี่ยวกับการจัดที่ดินของเอกชนเพื่อใช้เป็นอุปถัมภ์ตามผังเมืองเฉพาะ อนุมัติการยกที่อุปถัมภ์ให้เป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ฯลฯ

หมวด 8 การรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงอาคาร

มาตรา 54-69 ในกรณีที่กฎหมายผังเมืองเฉพาะกำหนดให้มีการรื้อย้ายหรือตัดแปลงอาคาร ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำรายละเอียดให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นพิจารณา และถ้าผลการพิจารณาเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินไม่เห็นชอบก็ให้อุทธรณ์ได้

ถ้าอาคารที่จะต้องรื้อ ย้าย หรือตัดแปลงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดินที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้ดำเนินการ ถ้ามีปัญหาโต้แย้งเสนอคณะกรรมการผังเมืองวินิจฉัย

หากเอกชนไม่ดำเนินการรื้อ ย้าย หรือดัดแปลงตามเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีอำนาจเข้าไปในที่ดินเพื่อรื้อ ย้ายอาคารได้ และให้คิดค่าใช้จ่ายจากเจ้าของอาคาร ถ้าเจ้าของไม่เห็นด้วยกับค่าใช้จ่ายก็สามารถอุทธรณ์ได้

เจ้าหน้าที่ดำเนินการจะต้องจัดหาที่อยู่ชั่วคราวที่เหมาะสม ให้แก่บุคคลที่ถูกรื้อย้ายอาคารอาศัยอยู่เป็นเวลาตามความจำเป็น ไม่น้อยกว่าหกเดือนและไม่เกินหนึ่งปี หรือผ่อนผันให้อยู่ต่อไปไม่เกินหกเดือน

ในกรณีที่จัดการที่ดินหรืออาคารให้บุคคลที่ถูกรื้อ ย้ายอาคารเข้าอยู่ในที่ใหม่โดยการเช่า ซื้อหรือเช่าซื้อ และบุคคลนั้นสมัครใจ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการกันเงินค่าตอบแทนที่พึงจ่ายไว้เพื่อจ่ายเป็นค่าเช่าซื้อหรือเช่า

หมวด 9 อุตธรณ์

มาตรา 70-77 ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธานอธิบดีกรมอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิทางผังเมือง ทางกฎหมาย และเศรษฐศาสตร์ อย่างละหนึ่งคนเป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยคำร้องทุกข์อุทธรณ์ที่ยื่นตามกฎหมายบัญญัติไว้ในทุกเรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาอุทธรณ์และวิธีพิจารณาวินิจฉัยทุกข์ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

ในระหว่างอุทธรณ์ห้ามกระทำใดๆ อันเป็นกรณีแห่งการอุทธรณ์

หมวด 10 บทเบ็ดเสร็จ

มาตรา 78-82 ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานการผัง เจ้าหน้าที่ดำเนินการ และกรรมการบริหารผังเมืองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือส่งเอกสารหลักฐานหรือสิ่งอื่นที่จำเป็น เพื่อปฏิบัติการตามหน้าที่มาประกอบการพิจารณาได้ และ

ให้มีอำนาจเข้าไปในที่ดิน หรืออาคารในท้องที่มีกฎกระทรวงบังคับผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อดำเนินการตามกฎหมายได้ และให้เป็นพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 11 บทลงโทษ

มาตรา 83-84 กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายมีตั้งแต่ปรับเป็นเงิน จำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ

ภาคผนวก ค.

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 61 (พ.ศ.2531)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง

พ.ศ. 2518

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้มีอายุห้าปี

ข้อ 2 ให้ใช้ผังเมืองรวมบังคับในท้องที่ตำบลหนองปลาไหล ตำบลนาเกลือ ตำบลหนองปรือ และ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 การวาง และ จัดทำผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การดำรงรักษาเมือง และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินการคมนาคม และการขนส่ง การสาธารณสุขโลก บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อมในบริเวณแนวเขตตามข้อ 2 ให้สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมหลักตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อ 4 ผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้มีนโยบาย และ มาตรการเพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ และโครงข่ายบริการสาธารณะ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(1) พัฒนาและส่งเสริมให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

(2) ส่งเสริมการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย และพาณิชย์กรรมให้สัมพันธ์กับ

การพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) พัฒนาการบริการทางสังคม การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน

(4) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 5 การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวมให้เป็นไปตามแผน ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังแสดงโครงการคมนาคม และขนส่งและรายการประกอบแผนผัง ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 6 การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวง ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

(1) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 1.1 ถึงหมายเลข 1.18 ที่กำหนดไว้ เป็นสีเหลืองให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

(2) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 2.1 ถึงหมายเลข 2.4 ที่กำหนดไว้ เป็นสีส้มให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง

(3) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 3.1 ถึงหมายเลข 3.15 ที่กำหนดไว้ เป็นสีแดงให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก

(4) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 4.1 ถึงหมายเลข 4.3 ที่กำหนดไว้ เป็นสีม่วงอ่อนให้เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ

(5) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 5.1 ถึงหมายเลข 5.16 ที่กำหนดไว้ เป็นสีเขียวให้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม

(6) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 6.1 ถึงหมายเลข 6.4 ที่กำหนดไว้ เป็นสีเขียวอ่อนให้เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(7) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 7.1 ถึงหมายเลข 7.10 ที่กำหนดไว้ เป็นสีเขียวมะกอกให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา

(8) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 8.1 ถึงหมายเลข 8.13 ที่กำหนดไว้ เป็นสีเทาอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันศาสนา

(9) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 9.1 ถึงหมายเลข 9.10 ที่กำหนดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

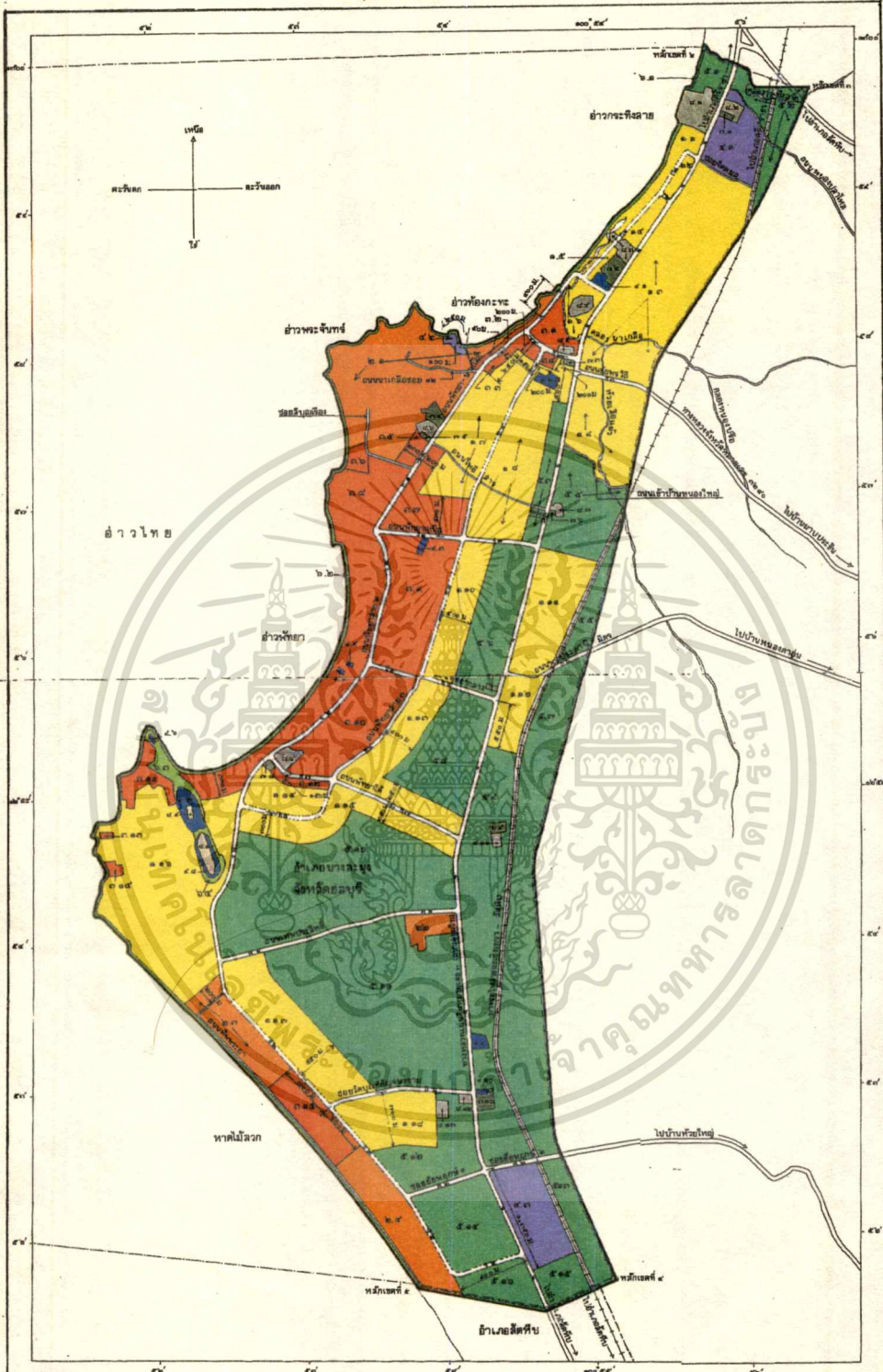
แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทกายภาพกระทรวง

ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตราส่วน ๑ : ๑๐๐,๐๐๐

๐ ๑ ๒ ๓ กิโลเมตร

เครื่องหมาย

๑. เขตสีเหลือง	ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
๒. เขตสีส้ม	ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
๓. เขตสีแดง	ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก
๔. เขตสีม่วงอ่อน	ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม
๕. เขตสีเขียว	ที่ดินประเภทเกษตรกรรมและเกษตรกรรม
๖. เขตสีเขียวอ่อน	ที่ดินประเภทที่ไม่ใช่เพื่อการพาณิชย์และการทำอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม
๗. เขตสีเขียวเข้ม	ที่ดินประเภทราชการและราชการ
๘. เขตสีฟ้าอ่อน	ที่ดินประเภทราชการและราชการ
๙. เขตสีน้ำเงิน	ที่ดินประเภทราชการและราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

—	แนวเขตผังเมืองรวม
—	เขตอำเภอ
—	เขตเมืองพิเศษ
—	ทางหลวง ถนน
—	ถนนโครงการ
—	ทางรถไฟ
—	แม่น้ำ คลอง ห้วย

สำนักผังเมือง

อ.วิ. พ.ม. (นางจิตติ สติขันธ์)

ผู้อำนวยการกองผังเมืองรวม

(นายชำนาญ พงษา)

ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นสินน้ำเงินให้เป็นที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและ
สาธารณูปการ

ข้อ 7 ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้ประโยชน์ เพื่อการ
อยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย การสาธารณูปโภคและ
สาธารณูปการไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ
และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่
ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน
หรือสิ่งแวดล้อม

(2) คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง

(3) คลังวัตถุระเบิด

(4) กิจการมูลฝอย

ข้อ 8 ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้ใช้ประโยชน์เพื่อ
การอยู่อาศัยและการท่องเที่ยว การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการไม่
น้อยกว่าร้อยละ 70 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณและห้ามใช้ประโยชน์
ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการ โดยไม่
ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน
หรือสิ่งแวดล้อม

(2) คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง

(3) สถานที่บรรจุก๊าซ ตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซปิโตรเลียม
เหลว แต่ไม่หมายความรวมถึงสถานีบริการ

(4) คลังวัตถุระเบิด

(5) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด หรือไก่
เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(6) ไซโลเก็บผลิตผลการเกษตร

(7) สุสานหรือฌาปนสถาน

(8) กำจัดมูลฝอย

ข้อ 9 ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อพาณิชยกรรม การอยู่อาศัย และการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อพาณิชยกรรม การอยู่อาศัย และ การท่องเที่ยวการสาธารณสุข ฌาปนสถาน และ สาธารณูปการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการ โดยไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม

(2) คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง

(3) สถานที่บรรจุก๊าซ และสถานที่เก็บก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว แต่ไม่หมายความรวมถึงร้านจำหน่ายก๊าซ

(4) คลังวัตถุระเบิด

(5) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด และไก่ เพื่อการค้าหรือโคกก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(6) ไซโลเก็บผลิตผลการเกษตร

(7) สุสานหรือฌาปนสถาน

(8) กำนจัดมูลฝอย

ข้อ 10 ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจให้ใช้ประโยชน์ เพื่ออุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมง อุตสาหกรรมบริการคลังสินค้า และกิจการที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนใหญ่โดยให้ใช้พื้นที่อุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมง อุตสาหกรรมบริการ คลังสินค้า และกิจการที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เกี่ยวกับธุรกิจการประมง อุตสาหกรรม บริการคลังสินค้าและกิจการที่เกี่ยวข้อง การสาธารณสุข ฌาปนสถาน และสาธารณูปการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) โรงงานทุกประเภทเว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเกี่ยวกับธุรกิจการประมง อุตสาหกรรมบริการ และโรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

(2) สถานสงเคราะห์หรือรับเลี้ยงคนชรา

(3) สถานสงเคราะห์หรือรับเลี้ยงเด็ก

(4) คลังวัตถุระเบิด

(5) สุสานหรือฌปนสถาน

ข้อ 11 ที่ดินประเภทชนบท และเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของที่ดินประเภทนั้นในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการโรงงานทุกประเภทเว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม

ข้อ 12 ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการ และการรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ หรือเกี่ยวข้องกับการนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 13 ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 14 ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา ให้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศาสนา การศึกษา หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 15 ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐซึ่งเป็น กิจการเกี่ยวกับการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการหรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 16 ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตก่อสร้างอาคาร หรือประกอบกิจการในเขตผังเมืองรวมปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2531

พลตรี ประมาณ อติเรกสาร

(ประมาณ อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 105 ตอนที่ 238)

(วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2531)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	นายไพโรจน์ ถวัลย์ศักดิ์วุฒิ
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 25 เมษายน 2505
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี	การศึกษบัณฑิต
สถานที่สำเร็จการศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ปีที่สำเร็จการศึกษา	2529

